

PROVINCIJA BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA BDM
Družba sestara Služavke Maloga Isusa

**DEVETNICA U ČAST
SV. ARKANĐELU RAFAELU**

*Milosrđe u životu sluge
Božjega Josipa Stadlera*

Sarajevo, 2016.

DEVETNICA U ČAST SV. ARKANĐELU RAFAELU

Milosrđe u životu sluge Božjega Josipa Stadlera

*u godini Božjega milosrđa
i godini 135. obljetnice biskupskoga ređenja
sluge Božjega Josipa Stadlera*

Nakladnik
Provincija Bezgrješnoga začeca BDM
Družbe sestara Služavki Maloga Isusa
Bjelave 54, BiH – 71 000 Sarajevo

Za nakladnika
s. M. Admirata Lučić

Biblioteka
Betlehemsko svjetlo, knjiga 13.

Priredila
s. M. Kristina Adžamić

Naslovnica
Nadbiskup Stadler s djecom,
slika na zidu samostana *Egipat* u Sarajevu

Lektura
Srećko Paponja

Tisak

Naklada
500

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

272-534.35

DEVETNICA u čast sv. arkanđelu Rafaelu: milosrđe u životu sluge Božjega
Josipa Stadlera / priredila Kristina Adžamić.

- Sarajevo: Provincija Bezgrješnoga začeca BDM, Družbe sestara Služavki
Maloga Isusa, 2016.

- 99 str.; 20 cm.

- (Biblioteka Betlehemsko svjetlo; knj. 13)

ISBN 978-9958-874-14-7

I. Adžamić, Kristina

COBISS.BH-ID 23351814

DEVETNICA U ČAST SV. ARKANĐELU RAFAELU

Milosrđe u životu sluge Božjega Josipa Stadlera

Priredila:
s. M. Kristina Adžamić

Sarajevo, 2016.

UVODNA RIJEČ

Godina Božjega milosrđa ide prema svome završetku, ali mi i dalje ostajemo živjeti u Božjem milosrđu i od Božjega milosrđa. Iz Stadlerovih pisama i poslanice – tijekom Godine Božjega milosrđa i 135. obljetnice biskupskoga ređenja sluge Božjega Josipa Stadlera – sestre Služavke Maloga Isusa iščitavale su svjedočanstvo Božjega milosrđa kojim se nadahnjivao u djelovanju i življenju. Plod toga su jednosatne meditativne molitve i pouke za konkretni život, koje su sestre molile s vjericima i članovima Društva *Prijatelji Maloga Isusa* svakoga 8. u mjesecu prije svete mise u sarajevskoj katedrali. Tako je nastao niz od 14 molitveno-meditativnih susreta na temu: *Milosrđe u životu sluge Božjega Josipa Stadlera*. To je 14 divnih oblića Očeva lica preslikanih u Isusu i dušama njegovih učenika. Po ovim molitvenim sadržajima, slavju Stadlorova u sarajevskoj katedrali u duhu su se pridruživali Prijatelji Maloga Isusa sa sestrama diljem BiH i Hrvatske. Bili su im nadahnuće u molitvama i konkretnim djelima milosrđa. Utemeljitelj naše redovničke obitelji je bio zauzeti misionar milosrđa. Njegovo srce je bilo srce sućutno, srce sažaljivo, srce ispunjeno snagom Duha koja preobražuje. Gladna je hranio, žedna pojiо, siromaha odijevao, putnika primao, bolesna i utamničena pohađao kao dobri samaritanac, mrtva dostojanstveno pokapao, dvoumna je savjetovao, neuka poučavao, grješnika ukoravao, žalosna i nevoljna tješio, uvrede opraštao, nepravdu strpljivo podnosio, za žive i mrtve dragomu Bogu se molio. Njegovo milosrdno srce nije prestalo odašiljati životodajnu snagu ni danas. Njegova djela nadahnjuju i naše vrijeme dajući milosrdnu ljepotu crkvenim institucijama koje je - kao - misionar Bosne osnovao.

Želeći sa širom javnosti podijeliti duhovno blago Godine milosrđa - sadržano u molitveno-meditativnim tekstovima naših sestara, nudimo ih, u obliku knjižice s nazivom:

Devetnica u čast svetomu arkandělu Rafaelu. Knjižica ocrtava bogatstvo života u duhu tjelesnih i duhovnih djela milosrđa sluge Božjega Josipa Stadlera. On je živio milosrđe, činio je djela milosrđa i poučavao o milosrđu. Duhovna i tjelesna djela milosrđa bila su način njegova odnosa i ophođenja prema ljudima. On nas može naučiti milosrđu, može nam pomoći svojim zagovorom i duhovnom pratnjom na putu rasta u milosrđu.

Na tome putu neka nam duhovna pratnja budu akrandeo Rafael, Bogu odani Tobit i mladi Tobija, te sluga Božji nadbiskup Josip Stadler i mnogi drugi koji nam ostaviše divne primjere života u milosrđu.

Pratilo nas Očevo milosrdno lice očitovano u ogledalu života starozavjetnih likova i sluge Božjega Josipa Stadlera.

Neka udaljenost ne bude prepreka duhovno-molitvenoga zajedništva i pohoda grobu sluge Božjega Josipa Stadlera. U duhu pohodimo mjesto molitve naše svete Crkve i primimo potrebne milosti.

s. M. Admirata Lučić
provincijska glavarica

Zdravo sveti Rafaele

Zdravo sveti Rafaele,
Boga Višnjeg arkandele,
K Tebi smjerno dolazimo
S pjesmom da Te proslavimo.

Ti nam čuvaj srce naše,
K Bogu vodi misli naše,
U nebo nas prati gor'!

Budi liječnik bolesnima,
Budi jakost žalosnima.
Putnika Ti brani, štiti,
Vječnog Oca za njih moli.

Ti nam čuvaj srce naše,
K Bogu vodi misli naše,
U nebo nas prati gor'!

Sveti Rafaele Arkandele,
Prosvijetli nas svojim svijetlom

Sveti Rafaele Arkandele,
Zaštiti nas svojim krilima

Sveti Rafaele Arkandele,
Ozdravi nas svojim lijekom.

Moćni svete Rafaele, Božji liječe u duši,
ozdravi nas od svakoga straha i nemira
i udalji od nas sljepoću za grijeh i krivnju.
Amen!

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Uvodna misao

Gospodine Isuse Kriste, klečimo pred tobom i klanjamo se Tebi – milosrdni Bože u hramu naše mjesne Crkve. Otvaramo oči svoje duše za poticaje Tvoga Duha. Po primjeru Tvoga sluge nadbiskupa Stadlera, otvaramo se nadahnućima Duha Svetoga. Dopusti nam čuti kako nam govoriš po životu nadbiskupa Stadlera. Danas, nakon 97 godina, spominjemo u zahvalnosti za njegovo svjedočanstvo milosrdne ljubavi koju je od Tebe, milosrdno oče, naučio. Svjesni smo da bi mnoga sirotinja ostala gladna i žedna, da Tvoj sluga nadbiskup Stadler nije slijedio poticaje Duha Svetoga. Po Stadlerovu primjeru, i mi želimo biti zahvaćeni i nošeni Duhom Svetim. Stavljamo se Tebi na raspolaganje. Uči nas, vodi, usmjeravaj i učini milosrdnima.

Prikazujemo Ti ovu kratku šutnju i sve misli srca u njoj...

Danas – na dan Bezgriješnog Začeca – Tvoj predstavnik na zemlji, papa Franjo, otvara godinu Božanskog Milosrđa. U svom je apostolskom pismu najave izvanredne Svete godine milosrđa „Misericordiae vultus” (Lice milosrđa) Papa poručio: „Kako samo želim da nadolazeće godine budu prožete milosrđem, da bismo išli ususret svakoj osobi, noseći Božju dobrotu i nježnost!” (LM 5). Primjer takvog života, crkva Vrhbosanska ima u svom prvom nadbiskupu sluzi Božjemu Josipu Stadleru. Stoga u godini milosrđa započinjemo s razmatranjem Stadlerova

življenja djela milosrđa. Želimo si tako posvješćivati kako je življenje djela milosrđa i danas moguće. Papa Franjo nas potiče da idemo ususret ljudima, a Stadler je to upravo činio. On nije čekao da mu netko dođe i zatraži komad kruha, već je i sam išao ususret siromasima. Nije gledao kakvog je netko izgleda, vjere ili narodnosti. Vidio je samo jedno, potrebu koju čovjek ima. Stoga su ne samo katolici, već i muslimani i pravoslavci, za njega govorili: „Preuzvišeni nadbiskup nam je i otac i majka“.

Daj nam, Gospodine, Stadlerovu suosjećajnost! Daj da osjetimo potrebe onih koji nas okružuju! Tvoj je sluga nadbiskup Stadler znao prepoznati kome treba kruha, kome pak ruha ili savjeta. Daj i nama sposobnost prepoznavanja potreba naših bližnjih.

Pjesma

*Zdravo budi, Marijo, prejasna Zornice,
istočnog bez grijeha začeta Djevice,
jer tebe vječni Bog odabra od vijeka
za radost puka svog.*

*Začće bezgrešno tvoje mi štujemo,
buduć` da utješno od Crkve čujemo:
da ti si jedina od sveg svijeta
ljudi začela nevina.*

Misli za razmatranje

Čim je stupio na tlo Vrhbosanske nadbiskupije, Stadler je u svom iznajmljenom stanu dao „dijeliti siromasima čorbu, kruh i meso. Zimi dade načiniti baraku i grijati je, da svaki može doći i grijati se i tu se dijelila hrana.“ Njega u vršenju dijela milosrđa nije spriječilo to što ni sam nije imao krov nad glavom. Znao je doći među siromahe i sam

ih posluživati. Čini se da je to upravo ono što od nas danas očekuje Kristov predstavnik na zemlji – papa Franjo: On želi da idemo u susret ljudima, da životom propovijedamo Božju ljubav i dobrotu. Previše je riječi, a premalo djela! Valja prijeći s riječi na djelo. Crkva nam Vrhbosanska nudi uzor nadbiskupa milosrdnog srca. Možemo li, poput svoga prvog nadbiskupa, podijeliti sa siromasima sve što imamo? Stadler nije nikoga ostavio gladnoga! Njegova je ljubav išla čak dotle da im zimi sagradi drvenu baraku, kako bi se došli ugrijati i u toplom pojesti pripremljeni obrok.

Daj Gospodine, da poput Tvoga sluge nadbiskupa Stadlera, budemo ljudi široka i otvorena srca! Daj da naše oči budu otvorene za potrebe ljudi koji nas okružuju! Daj nam dosjetljivo i milosrdno srce!

Prikazujemo Ti ovu kratku šutnju i sve misli srca u njoj...

Dok razmišljamo o temi Stadlerovog prakticiranja jednog od tjelesnih djela milosrđa – gladna nahraniti – prisjećamo se njegove brižljivosti 1896. godine kada je poplava zadesila Bijeljenu. Stadler je osobno obišao poplavljene i „sam svojim troškom i sakupljanjem milostinje kroz više mjeseci puno obitelji razne vjere hranio kruhom“. Isto je učinio 1903. godine, kada je gorio Travnik. Stadlerov suvremenik p. Hammerl piše da je Stadler odmah obišao nastradale i od svojih skromnih prihoda dao financijsku pomoć. Zatim se pobrinuo da kroz više mjeseci nastradali dobivaju brašno.

Sjećamo se također kako je Stadler kao nadbiskup zapazio da si siromasi ne mogu zimi kupiti brašna. Čim je to vidio, Stadler se odmah dao na posao. U jesen bi u Slavoniji kupio naveliko kukuruza, dovezao ga u Bosnu i dao samljeti. Onda bi to brašno dao dijeliti i jeftino prodavati siromašnima. Kako lijepa i dosjetljiva gesta! Bilo bi previ-

še nabrajati sva Stadlerova djela kršćanske ljubavi. Stadlerov suvremenik, p. Hammerl, kaže da je Stadler uvijek bio tamo, gdje se pojavila neka nevolja. Stoga on Stadlera naziva apostolom kršćanskog karitasa. Molimo stoga Boga za takvu apostolsku ljubav i revnost. Pred sobom imamo uzor čovjeka, nadbiskupa koji je uvijek bio tamo gdje ga ljudi trebaju. Od njega možemo učiti i od Boga moliti milost osjetljivosti za potrebe drugih. Daj nam, Gospodine, osjetiti potrebe onih koje susrećemo. Daj nam raspoloživosti i spremnosti staviti se na službu. Daj nam Stadlerove dosjetljivosti, da iznalazimo uvijek nove načine blizine i pomoći siromasima.

Pjesma

*Zdravo budi, Marijo, prejasna Zornice,
istočnog bez grijeha začeta Djevice,
jer tebe vječni Bog odabra od vijeka
za radost puka svog.*

*Začeće bezgrešno tvoje mi štujemo,
buduć` da utješno od Crkve čujemo:
da ti si jedina od sveg svijeta
ljudi začela nevina.*

Danas razmišljamo o tome kako uz slugu Božjega nadbiskupa Stadlera nitko nije ostao gladan. Tko god je bio gladan, žedan, bolestan ili ostavljen, znao je kome se može obratiti za pomoć – služi Božjem nadbiskupu Stadleru. No, Stadler ni u čemu nije bio sam. Uvijek je bilo osoba koje su mu se željele pridružiti. Tako je Stadler povezivao bogate i siromašne; on je bio inicijator karitativnih akcija. U tome se nije dao smesti, ni obeshrabriti. Iako su Stadler i Vrhbosanska nadbiskupija imali skromne prihode, svačija ga je nevolja dotakla. Nije se oglušio ni na čiji vapaj!

Tako, kada je 1898. godine potres osiromašio grad Sinj i okolicu, Stadler pokreće inicijativu i piše svojim svećenicima i vjernicima: „Pomozimo našoj braći. Istina, naše su mogućnosti skromne. I sami smo siromašni, ali nema ništa ljepše nego kada sirota pomaže drugu sirotu sa onim malo što ima, ali to je sve što ima.“

Pomozi nam, Gospodine, da budemo ljudi otvorena duha i srca. Daj da budemo pristupačni, da nam svatko može prići i zatražiti komad kruha, savjet ili molitvu. Pošalji nam raspoložive suradnike i prijatelje. Daj da ih znamo „zagrijati“ za Tebe i za ono što je Tvoje. Pomozi nam da, poput Tvoga sluga nadbiskupa Stadlera, budemo most između bogatih i siromašnih, bolesnih i zdravih. Daj da budemo osjetljivi na potrebe siromaha, da nam njihove potrebe budu „alarm“ koji nas pokreće na akciju. Pokreni nas Gospodine, da po nama pokreneš sve na akciju dosjetljive – konkretne ljubavi prema siromasima.

Prikazujemo Ti ovu kratku šutnju i sve misli srca u njoj....

Sluga Božji nadbiskup Stadler je mnogo činio ali i pisao o rješavanju socijalnih pitanja u BiH. U svom pismu od 2. veljače 1908. Stadler podsjeća da Bog ravna svijetom i da nam je po svom Sinu Isusu poručio „kako nam valja brinuti se za dušu, ako hoćemo, da se on pobrine za naše tijelo“. Govoreći o socijalnoj problematici Stadler kaže: „Svih tih pitanja nestalo bi, kada bi ljudi poslušnuli glas svojega Gospodina: Ištite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu, to jest sve, što vodi k tomu kraljevstvu, i ovo će vam se sve pridodati.“ Dok se danas nadahnjujemo na životu sluga Božjega nadbiskupa Stadlera, dopustimo da i nas podsjeti, da Bog ravna svijetom. Kada bismo si dopustili da ova istina postane naša životna istina, tada bi nestalo mnogih strahova, nerazumijevanja, prigovaranja ili ogor-

čenosti. Čemu zabrinutost, ako Bog stoji iza svega toga? Zašto prigovarati ljudima, ako iza toga stoji Bog? Nisu li nerazumijevanja i netrpeljivosti, ustvari znak malene vjere? Pomozi nam Gospodine, prepoznati Tvoju prisutnost u svakoj osobi i životnoj situaciji. Daj nam ljubavi i žara za ono što je Tvoje.

Prikazujemo Ti ovu kratku šutnju i sve misli srca u njoj....

Stadler je bio čovjek koji gleda, konstatira, čini, piše, pokreće. Tako, u već spomenutom pismu on veli: „Radnički je stalež u velikoj tjelesnoj biedi, no puno je veća duhovna nužda, u kojoj se nalazi, jer je u pogibelji, da svoju kršćansku vjeru izgubi.“ Zatim dodaje: „Od prieke je potrebe, da se u kršćanskih obiteljih pobudi i uzdrži kršćanski duh i veliko pouzdanje u Boga.“ Molimo Gospodina da prepoznamo čega je gladna osoba koju susrećemo. Daj nam, Gospodine, osjetljivosti za potrebe drugih. Daj da im uvijek možemo pružiti komad kruha i Tvoju Riječ.

Pjesma

*Zdravo budi, Marijo, prejasna Zornice,
istočnog bez grijeha začeta Djevice,
jer tebe vječni Bog odabra od vijeka
za radost puka svog.*

*Začeće bezgriješno tvoje mi štujemo,
buduć` da utješno od Crkve čujemo:
da ti si jedina od sveg svijeta
ljudi začela nevina.*

Pouči nas majko Isusova i naša Marijo: Što nam tvoj Sin poručuje po životu i djelima sluge Božjega nadbiskupa Stadlera:

- ◆ Budi osjetljiv na poticaje Duha Svetoga! – pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Nisu prošla vremena kršćanskog življenja i svjedočenja - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Usudi se biti drugačiji! Idi ususret ljudima - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Ne gledaj vanjštinu, već nutrinu i potrebu čovjeka - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Živi tako da drugi u tebi prepoznaju brata/sestru - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Prijeđi s riječi na djelo - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Nemoj se osakaćivati uskogrudnošću! Imaj srce - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Ne zatvaraj oči pred potrebom bližnjega - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Dopusti si biti tamo gdje te trebaju - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Bog ti je dao dvije ruke da povezuješ ljude - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Nemoj se umarati tražeći nove načine rješavanja sadašnjih teškoća - pomози nam bezgrješna majko Marijo!
- ◆ Nastoj, poput Stadlera, gledati, slušati, pisati, činiti, a nadalje ljubiti - pomози nam bezgrješna majko Marijo!

Zahvaljujemo Ti, Gospodine, za život i svjedočenje prvoga nadbiskupa sluge Božjega Josipa Stadlera. Hvala što nas po njemu upućuješ ka siromasima. Hvala za njegove duhovne kćeri, sestre Služavke Maloga Isusa. Daj da ga, Tvojom milošću, uskoro ugledamo uzdignuta na čast oltara. Amen!

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Pjesma: *Klanjam ti se Kraljiću*

Uvodna misao

Budi hvaljen i slavljen Isus u Presvetom oltarskom sakramentu!

Danas, kada se spominjemo sluge Božjega Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa i molimo Oca nebeskog da ga na radost naše crkve uzdigne na čast oltara, prikazujemo ti Gospodine ove misli i molitve s kojima želimo obnoviti svijest o djelima milosrđa o kojima si nas poučio te zajedno sa slugom tvojim Stadlerom, moliti te milost obnove duha i srca da znamo prepoznati i utažiti žeđ brata čovjeka, žeđ našeg srca i naše duše, ali i tvoju žeđ za nama Gospodine! Pošalji Duha svoga Gospodine da po Njegovu svjetlu otvorimo vrata srca i duše da se tvoja ljubav nastani u nama.

Kratka šutnja...

Misli za razmatranje

„**Imaj prema Bogu srce djetinjje**“ – Tako započinje jedna od najpoznatijih izreka sluge Božjega Josipa Stadlera, koja je uz Riječ Božju bila program njegova života u odnosu prema Bogu, prema čovjeku i prema samome sebi. Imati srce znači ljubiti! Ljubiti, kao što nas je Isus naučio, jer „ljubav je od Boga“. To nam u današnjem čitanju poručuje sveti Ivan (1 Iv 4,7). Ljubiti kao što ljubi Otac

Nebeski moguće je naučiti ako ljubimo Srce Sina njegova koje se za nas i nama predalo! To Srce, koje svaki dan susrećemo i primamo u Presvetom oltarskom sakramentu, žeda za našom ljubavlju i ljubavlju svih svojih stvorenja. Jer „ljubav iziskuje da joj se vraća ljubav“, piše nadbiskup Stadler svojim vjernicima 1909. godine u poslanici o Ljubavi i zahvalnosti. „Pobožnošću prema presvetom Srcu naš Gospodin nam doziva u pamet da nas ljubi, i to je razlog zašto nam pokazuje svoje Srce. Što traži? Što očekuje od nas? On traži i očekuje samo jedno, što je srcu nužno; on hoće da bude od nas ljubljen.“

U istoj poslanici Stadler, da bi potaknuo vjernike na pobožnost prema Presvetom Srcu Isusovu, ističe tri velika dobročinstva koja primismo od Gospodina, a za koja ne bi smjeli biti nezahvalni. To su: utjelovljenje, otkupljenje i presveti oltarski sakrament.

Utjelovljenje: „O kako je veliko dobročinstvo utjelovljenje! Utjelovljenjem Bog posta čovjek; on se među nama pojavi kao jedan od nas; on uze našu vlastitu narav u krilu djevičanskom Blažene Marije bez grijeha začete; on posta i ostat će vazda naš brat, tijelo od tijela našega, kost od kosti naše. Koje li časti, kojega li dostojanstva, koje li uzvišene slave po sve potomstvo Adamovo! Budimo zahvalni!“

Kratka šutnja ili instrumental pjesme Klanjam ti se Kraljiću.

Otkupljenje: „Utjelovljenje Sina Božjega... biva još veće (dobročinstvo) kad se uzme u obzir da se je Sin Božji utjelovio u svrhu da nas otkupi, da nas sa svojim Ocem mukom i smrću izmiri. Zar nam nije dužnost da bez prestanka razmišljamo o velikom dobročinstvu otkupitelja te da tako svoju zahvalnost pokazujemo prema Otkupitelju svome?“
Budimo zahvalni!

Kratka šutnja/ili instrumental pjesme Klanjam ti se Kraljiću.

Presveti oltarski sakrament: „Još ima jedno neizmjereno dobročinstvo, što je Gospodin Isus ostavio, a što u našim dušama mora pobuditi i te kako veliku zahvalnosti. To dobročinstvo jest presveti oltarski sakrament...Nebo ne posjeduje ništa više, nego što mi posjedujemo u presvetom oltarskom sakramentu, ako i jest različitim načinom. (Zahvaljujući) presv. sakramentu Isus Krist je uvijek i sada kao i za vrijeme svoga boravka na zemlji Emanuel, to jest Bog s nama. Čujmo kako je Gospodin taj pronalazak svoje neizmjerne ljubavi navijestio: Neću vas ostaviti sirotne, jer gle, ja ću s vama ostati do svršetka vijeka. Ja neću prestati među vama stanovati...Ja ću se do konca vijeka po svem širokom svijetu, gdje god ima svećenika, rađati iznova u njihovim rukama, kao što sam se u Betlehemu rodio u krilu Marijinu. Kao što sam ja činio u Judeji, tako ću se za vas moliti neprekidno u svetohraništu; kao što sam na zdencu Jakovljevu čekao grešnicu Samarijanku, tako ću vas ja strpljivo čekati u mojem svetohraništu da vas slušam u svaki čas i da vam dam odgovore na vaša pitanja, da vas utješim i ojačam.“

Kratka šutnja/ili instrumental pjesme Klanjam ti se Kraljiću.

„Kad čovjek osjeti da je neizmjereno voljen, ne može ostati daleko od otajstva ljubavi koje se daruje. Ona ga zahvaća plamenom žrtvenog izgaranja, te i sam postaje ljubav“ (sv. Ivan Pavao II.). Ove nas riječi svetog Ivana Pavla II. vode ka razmišljanju o našem odnosu prema bratu čovjeku. Osjetimo li i shvatimo li u svom srcu veliku ljubav kojom nas Bog ljubi, ne možemo ostati zatvorena srca pred bratom koji je žedan, ne samo vode, nego naše ljubavi, naše pažnje, osmjeha, pomoći i blizine. Zato Stadler nastavlja izreku Imaj srce prema bližnjem, srce materinje.

O tome nas poučava opet sveti Ivan u današnjem čitanju kada kaže: „Ljubljeni, ljubimo jedni druge... Tko ne ljubi ne upozna Boga, jer Bog je ljubav“ (1 Iv 4,7-8). Mi smo ljubljani, ali ako ne ljubimo, svjedočimo da Boga ne upoznamo! Ako ne ljubimo, uzalud nam je da smo ljubljani! Ako ne ljubimo kako da radost Božje bude u nama? Ljubavi prema Bogu nas mora dovesti čovjeku, inače nije prava ljubav! Imajmo srce prema svome bratu/sestri i napojimo ih vodom u njihovoj žeđi, ljubavlju u njihovoj potrebi, blizinom u njihovoj samoći. „Gdje je svijet nemilosrdan, budimo Božje milosrđe; gdje je svijet beznadan, budimo Božja nada; gdje je nepravda, budimo Božja pravda; gdje je tuga, budimo Božja radost...neka naš život bude prisutnost našega Gospodina Isusa Krista“ u ovome svijetu. (Danielle Rose)

Kratka šutnja/ili instrumental pjesme Klanjam ti se Kraljiću.

Imaj srce i prema sebi! Stadler nas uči da prema sebi imamo srce sudačko, tj. takvo srce koje neće biti oholo, uznošito i zatvoreno u sebi, nego da uvijek preispitujemo svoja djela, misli i stavove u svjetlu Božjeg Duha. Imati srce sudačko prema sebi, znači voljeti sebe, jer tako pokazujemo da kao slaba i grešna stvorenja ne želimo ostati u svom blatu grijeha, nego idemo na Izvor čiste vode gdje znamo da nas čeka Srce čisto koje nas svojom Krvlju pere i oprašta nam grijehe, te nas odgaja da budemo Njemu slični. Imati srce prema sebi, znači ići na taj Izvor, svaki dan i piti s Njega mudrost života, svjetlo života, Riječ života! Samo tako bit ćemo sposobni uvijek se iznova i sve više otvarati Božjoj ljubavi koja nas želi ispuniti da postanemo izvor koji će druge napajati. Pa kad nam Isus kaže: „Podajte im vi jest!“ ili piti, da imamo od čega dati!

- ◆ Gospodine, Izvore života i svetosti, prikazujemo ti naša srca i sve molitve u njemu. Učini srca naša po Srcu svome!
- ◆ Prikazujemo ti, Gospodine, našu nezahvalnost za sva dobročinstva kojima nas daruješ. Učini srca naša po Srcu svome!
- ◆ Prikazujemo ti, Gospodine, naše načine kojima želimo iskazati ljubav prema tebi i prema bližnjima. Učini srca naša po Srcu svome!
- ◆ Prikazujemo ti, Gospodine, sve ljude koji žedaju za tobom. Učini srca naša po Srcu svome!
- ◆ Prikazujemo ti Gospodine, svoje ruke, svoje noge, svoja srca, oči, usta i sve sebe. Učini nas apostolima svoje ljubavi!

Pjesma *Klanjam ti se Kraljiću*

*Klanjam ti se kraljiću, božanstveni Djetiću
predubokim poklonom, dušom, srcem, koljenom.
Spavaj, spavaj Djetiću, o nebeski kraljiću,
ja ću tebe čuvati, svojim srcem grijati.*

*Srce mi se rastapa, duša mi se natapa
od ljubavi goreći teb' u jaslam moleći.
Spavaj, spavaj...*

*Ah, studene jaslice, ah preoštre slamčice!
Ne budite Djetića, božanstvenog Kraljića!
Spavaj, spavaj...*

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Pjesma: *O Srce Sina Božjega*

*O Srce Sina Božjega, o slava ti i čast,
Dobrote ti si izvor čist i rajska naša slast.
U tebi nam je radost sva, u tebi nam je nada sva
U tebi žića kras, u tebi vječni spas!*

Uvodna misao i molitva

Isuse Ti si nas pozvao na milosrđe, snagom svoje riječi koju i danas izgovaraš preko Petra naših dana. Pomozi nam u svijetu, utonulom u more ravnodušnosti, očitovati Tvoje lice milosrđa, te njime izgrađivati svijet, jer „malo milosrđa, mijenja sve“ kaže nam papa Franjo. U duhovnom zajedništvu s Crkvom, riječima molitve pape Franje, otvorimo srce za Božje milosrđe:

Gospodine Isuse Kriste, ti si nas poučio da budemo milosrdni kao Otac nebeski i rekao nam da tko vidi tebe, vidi njega. Pokaži nam svoje lice i bit ćemo spašeni. Tvoj pogled, pun ljubavi, oslobodio je Zakeja i Mateja od robovanja novcu, a preljubnicu i Mariju Magdalenu od iskušenja da sreću traže samo u stvorenju; potaknuo je Petra da zaplače, nakon što te je zatajio, a raskajanomu je razbojniku zajamčio raj. Daj da svatko od nas osjeti da je i nama upućena riječ koju si rekao Samarijanki: »O, kad bi znala dar Božji!«

Ti si vidljivo lice nevidljivoga Oca, Boga koji svoju svemoć očituje nadasve praštanjem i milosrđem: daj da Crkva u svijetu bude Tvoje vidljivo lice, lice svoga uskrslog Gospodina u slavi. Htio si da i tvoji službenici budu zaogrnuti slabošću kako bi gajili istinsko suosjećanje prema svima koji su u neznanju i zabludi. Učini da svatko tko pristupi tvojim službenicima osjeti da ga Bog iščekuje, ljubi i da mu oprašta.

Pošalji svoga Duha i sve nas posveti svojim pomazanjem, kako bi Jubilej milosrđa bio godina milosti Gospodnje te tvoje Crkva, u obnovljenome zanosu, uzmogne donijeti siromasima radosnu vijest, proglasiti slobodu zatočenima i potlačenima te slijepima vratiti vid. Po zagovoru Marije, Majke milosrđa, to molimo tebe koji s Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen. (Molitva pape Franje za Godinu milosrđa)

Kratka šutnja

Primi milosrdni Oče trenutke naše kratke šutnje i u njoj poklone srca i duše, ...

Neka nas u očitovanju Božjega milosrđa prati zagovor sluge Božjega Josipa Stadlera, koji je ostavio divan primjer i svjedočanstvo života u milosrđu prema bližnjima. Za sirotinju se brinuo kao za samoga Maloga Isusa. Po njemu Bog je siromasima darovao dostojnu posluhu – sestre Služavke Maloga Isusa.

Milosrdno Srce Isusovo, nadbiskup Stadler Tebe je častio i Tebi služio u najsiromašnijima molimo Te proslavi i Ti njega čašću oltara i pridruži ga zboru blaženika Rimokatoličke Crkve.

Pjesma: *U slavu svetog Srca*

*U slavu svetog Srca nek' jekne pjesme glas,
I nebu, zemlji javi: Tko ljubi, brani nas.*

*Nek' hvaljeno i slavno u svaki bude čas,
to divno sveto Srce u kom je jedin spas!*

Misli za razmatranje

U nedjelju 13. prosinca 2015. godine u sarajevskoj Prvostolnici po rukama vrhbosanskoga nadbiskupa - uzoritoga Vinca kardinala Puljića otvorena su Vrata milosrđa, a vjernici su pozvani na molitvu, adoraciju, primanje svetih sakramenata posebno sv. ispovijedi i pričesti, hodočašćenje, ...

Neka se u ovoj Godini Božanskoga milosrđa prolaskom kroz Sveta vrata milosrđa i zagovorom Sluge Božjega Josipa Stadlera, otvore vrata našega uma i srca za duhovne i tjelesne potrebe ljudi našega vremena. Primjer i svetost života nadbiskupa Stadlera bili nam svjetlo na stazi milosrđa.

Znajući iz vlastitoga iskustva što je sirotinja i njezino tužno stanje, nadbiskup – sluga Božji - Stadler, veliki je dobrotvor i podupiratelj sirotinje.

U poslanici svećenicima – *Ratna pomoć bez razlike vjere i nacije* - nadbiskup Stadler poziva svećenike i vjernike na milosrđe prema siromašnima budući da će usred strašnoga I. svjetskoga rata biti puno osiromašenih obitelji, kojima će trebati pomoć. Poziva na milosrđe iz ljubavi prema Presvetom Srcu Isusovu koje želi da se siromasima pomaže. Preporuča župnicima da u župnom dvorištu ili na nekom drugom mjestu naprave hambare za prihvata: pšenice, kukuruza, ječma, raži ..., kako bi se moglo primljeno odložiti i sirotinji dijeliti. U istoj poslanici potiče svećenike i vjernike na milosrđe bude jednako prema svakom čovje-

ku, bez razlike na vjeru i naciju, jer se Krist utjelovio u liku svakoga čovjeka.

Za života u Sarajevu, prvi susret nadbiskupa Stadlera sa siromasima započinjao je, svakoga dana, na kućnome pragu. Kada bi ga suradnici odvrćali od dijeljenja milostinje svima koji ga zamole, znao je reći: „*Bolje je pomoći desetorici nevrijednih nego li odbiti jednog uistinu siromaha koga smo smatrali nevrijednim.*“ Kada ne bi imao ništa drugo poklanjao bi svoje košulje.

Kratka šutnja

Primi milosrdni Oče trenutke naše kratke šutnje i u njoj poklone srca i duše, ...

Ne samo da tijelo može biti u oskudici i siromaštvu, i duša može oskudijevati u svojim potrebama. Prije 102. godine sluga Božji Stadler u poslanici: Vjera i pričest, temelj socijalnih pitanja, svećenicima govori o potrebi svete pričesti bez koje mnogi zanemaruju vjeru ili je posve napuštaju. Pogledamo li, danas, stanje duše vjernika vrhbosanske nadbiskupije i Europe, ne čini li se isto. Sveta pričest je ono, po čem se broje pravi kršćani, kršćani bez straha i prigovora, katolici dostojni svoga imena, rekao je nadbiskup Stadler, te preporučio čestu ispovijed i pričest, ne samo o Božiću i uskrsu, nego i druge dane kroz godinu. Kako tijelo, tako i duša treba hranu za život i razvoj u duhovnim dimenzijama. Možda sumnjamo te postavljamo pitanje: ginu li dosita pojedini ljudi i čitavi narodi bez česte i svagdanje pričesti? Nadbiskup Stadler u svoje vrijeme, a i danas odgovara: Jest, ginu i venu, propadaju duhovno i tjelesno. Možda pitamo: Kako? Onako kako nam nedavno rekoše u medijima. Zapadaju ljudi u svakovrsne nevolje duha i tijela: strahove, nesigurnosti, tjeskobe, očaj, malodušnost, ... zatim u razne oblike tjelesnih nevolja: siromaštvo, be-

skućništvo, nezaposlenost, migracije, ...

Kratka šutnja

Primi milosrdni Oče trenutke naše kratke šutnje i u njoj poklone srca i duše, ...

Presveto Srce milosrdnog Isusa k tebi dolazimo s potreba-
ma duha, duše i tijela svih tvojih kćeri i sinova moleći Te:
Sveti Bože, Sveti Jaki Bože, Sveti Besmrtni Bože, milosr-
dan budi nama i cijelom svijetu.

Prošnje pred licem Božjega milosrđa

Ponavljati zaziv: *Sveti Bože, Sveti Jaki Bože, Sveti Besmrtni Bože, milosrdan budi nama i cijelom svijetu.*

- ◆ Crkvu – svoju zaručnicu - jačaj u svjedočenju, ispovijedanju i življenju milosrđa –

Sveti Bože, Sveti Jaki Bože, Sveti Besmrtni Bože, milosrdan budi nama i cijelom svijetu.

- ◆ Probudi u vjernicima želju za susret s Tobom i Tvojim milosrdem po sakramentu svete ispovijedi, ...
- ◆ Ohrabri vjernike kako bi se odazvali pozivu na život u snazi vjere, ...
- ◆ Učvrsti vjernike u duhovnoj mudrosti koja ih uvjerava da sudjelovanjem u sv. misi i sv. pričesti ne gube vrijeme i ne zanemaruju svoje poslove nego time nabolje upotrebljavaju vrijeme i najuspješnije se pripremaju za svoje poslove, ...
- ◆ Neka bi svi vjernici često, pa i svaki dan sv. pričest primali i postali dionici njezinih neizmernih plodova, ...
- ◆ Pomozi vjernicima vjerovati u providnosnu Očinsku brigu za svakoga čovjeka, kojom će svatko primiti ono što mu je potrebno za nebeski i zemaljski život, ...
- ◆ Pomozi kršćanima u malim stvarima, Božju volju otkrivati i ostvarivati, ...

- ◆ Otvori srce kršćana za milosrđe prema ljudima na „periferijama“ te im pomozmi milosrđem mijenjati nepravedno lice ovoga svijeta, ...
- ◆ Podrži obitelji u molitvenom ozračju kroz zajedničku obiteljsku molitvu, ...
- ◆ Da nezaposleni i socijalno ugroženi pronađu put do života i rada u dostojanstvu ljudske osobe, ...
- ◆ Da bolesni dožive Tvoju snagu iscjeljenja i iskustvenu spoznaju da si Ti liječnik duše i tijela, ...
- ◆ Da beskućnici i prognanici upoznaju Tvoje milosrdno srce i lice, ...
- ◆ Da zemaljska dobra budu pravedno raspoređena i svima dostatna, ...
- ◆ Da težeći za vremenitim dobrima ne izgubimo vječna dobra i spasenje duše, ...
- ◆ Da svi koji prođu kroz Sveta vrata milosrđa u sarajevskoj Katedrali ili drugim naznačenim mjestima, molitvom, sakramentima i Euharistijskim slavljem otvore srca Božjem milosrđu te postanu nositelji milosrđa i djelatnici mira u današnjem svijetu, ...
- ◆ Odsjaj Božjega milosrdnoga lica neka ražari naša srca i učini ih sposobnima za „duhovna i tjelesna djela milosrđa“ koja smo vremenom zanemarili i na periferije gurnuli, ...

Milosrdnom Ocu obratimo se srcem djeteta i riječima njegova predragoga sina Isusa Krista: *Oče naš ...*

Sluga Božji J. Stadler potiče nas na molitveno obraćanje Presvetom Srcu Isusove koje je milosrđa vrelo: *Moli me po Srcu Isusa, mojega predragoga Sina; po tome ću te Srcu uslišiti, i ti ćeš primiti, za što moliš*, reče Bog časnoj Mariji od utjelovljenja iz reda sv. Uršule oko godine 1640.

Preporuča nadbiskup Stadler vjernicima da djela milosrđa

poprate štovanjem Presvetoga Srca Isusova, jer ono je bogato milostima i milosrđem, te iz njega crpe utjehu i primaju pomoć. On savjetuje da po Srcu Isusovu moliš ono što nakaniš moliti i prikazuješ sve što radiš i ostvaruješ. Jer u Srcu Isusovu su pohranjene sve milosti i darovi.

Neka nas na u molitvama i svjedočenju Božjega milosrđa prati zagovor svetaca i našega prvoga vrhbosankoga nadbiskupa – Sluge Božjega Josipa Stadlera – oca siromaha.

Kratka šutnja

Primi milosrdni Oče trenutke naše kratke šutnje i u njoj poklone srca i duše, ...

Završna molitva

Svi zajedno molimo prikaznu molitvu Presvetom Srcu Isusovu po zagovoru Sluge Božjega Josipa Stadlera i molitvom, u duhu, pred milosrdno Srce Isusovo stavimo sve siromahe na tijelu i u duši:

Božansko Srce Isusovo, udostoj se proslaviti svoga vjernog slugu Josipa Stadlera, koji Ti je s velikom vjerom i pouzdanjem posveti sva svoja nastojanja, sve svoje radost, sve svoje brige i trpljenja; sve što mu je dobri Otac darovao.

Po njegovu zagovoru i ja Ti posvećujem sva svoja nastojanja, sve svoje brige i trpljenja; daj mi da sve više ljubim Tvoje Presveto Srce i da Ti vjerno služim u čistoći duše i tijela.

Božansko Srce Isusovo, predajem Ti i preporučam, po zagovoru Josipa Stadlera, ovu potrebu ... i molim Te da po toj milosti proslaviš velikog oca siromaha, a meni daj da osjetim njegov osobiti zagovor i Tvoju pomoć. Amen! (Prikazna molitva Presvetom Srcu Isusovu po zagovoru Sluge Božjega Josipa Stadlera)

Pjesma: *Srce Božansko*

*Srce božansko Isusa moga
daj da sve više ljubim te ja.
Ti si veselje naroda svoga,
ti moga žića nada si sva.*

*Srce Božansko Isusa moga
daj da sve više ljubim te ja.*

*K tebi ću hitit u svako doba,
danju i noću tebe ću zvat.
Ti ćeš mi biti nada do groba,
ti ćeš mi duši pokoja dat.*

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Uvodne misli

U Bazilici sv. Petra 11. travnja 2015. godine papa Franjo je službeno proglasio izvanrednu Svetu godinu milosrđa. Papa nas sve poziva da radosno činimo duhovna i tjelesna djela milosrđa, kako bismo probudili naše uspavane savjesti pred tragedijom siromaštva i navijestili slobodu zatočenicima suvremenog ropstava. „Bog želi milosrđe“, ističe papa Franjo i poziva nas da se čuvamo tvrda srca koje ne dopušta ulazak Božjeg milosrđa. Nadalje ističe da kršćani trebaju biti svjedoci Božjeg milosrđa, opraštanja i Božje radosti. Naviještanje Gospodinove milosrdne ljubavi trebalo bi biti naše poslanje. Na svetkovinu Božjeg milosrđa Papa nas posebno poziva da vidimo Isusove rane, da ih dodirujemo poput Tome i izliječimo svoju nevjeru. Poziva nas da uđemo u otajstvo tih rana, u otajstvo njegove milosrdne ljubavi.

U ovom molitvenom susretu s Isusom, u zajedništvu s cijelom Crkvom, želimo se prisjetiti životnog poslanja i djela sluga Božjega Josipa Stadlera. Za njega sa sigurnošću možemo reći da je neumorno svjedočio Božju ljubav, i Njegovo milosrđe iskazivao svima onima koji su bili potrebni duhovne i materijalne pomoći. Prisjetimo se činjenice da je u domove Betlehem i Egipat, izgrađene njegovim zalaganjem za sirotinju, udomio na desetke tisuća djece, starica i siromaha. Domove su vodile sestre Služavke Malog Isusa, ustanovljene upravo radi siromaha i beskućnika.

Zahvalimo zajedno Gospodinu za dar njegova života i poslanja u ovoj mjesnoj Crkvi u Bosni i Hercegovini.

Pjesma: *Milosti je čas*

*Kruh svoj s gladnim dijeli, tužna razveseli,
bolesna pohodi, slijepca k cilju vodi.*

*Milosti je čas, Isus zove nas, milosti je čas,
Isus zove nas.*

*Žedna vodom poji, tjeskobna spokoji,
samotnom pristupi. Srca ne otupi,
Milosti je čas...*

Molitva

Trojedini Bože, sastali smo se ovdje da ti se poklonimo i da te proslavimo. Želimo iskazati čast Tvome imenu. Posebno te želimo moliti za proglašenje blaženim sluge Božjeg nadbiskupa Stadlera, utemeljitelja Družbe Sestara Služavki Malog Isusa. Želimo te hvaliti i slaviti svojim životom. Primi naše pohvale i molitve i daj da one postanu blagoslovom za Crkvu i cijeli svijet. Amen!

Ez 47, 1-9,12

Prorok Ezekiel u ponuđenom tekstu današnje liturgije govori nam o divnoj rijeci kao svojevrsnom blagoslovu, koji donosi zemlji obnovljeno prebivalište Božje usred njegova naroda.

Ps 46,2-3.5-6,8-9

„Bog nam je zaklon i utvrda, pomoćnik spreman u nevolji“, molimo u današnjem psalmu. Jahve je Kralj Izraelski koji ulazi u Hram i njegova se vlast prostire na sve narode koji će se pridružiti izabranom narodu.

(usp. Iv 5,1-3a,5-6)

Čitanje iz Ivanova Evanđelja: ... *Bijaše ondje neki čovjek koji je trpio od svoje bolesti trideset i osam godina. Kad Isus opazi gdje leži i kada dozna da je već dugo u tom stanju, kaže mu: „Želiš li ozdraviti?“ (...) „Ustani, uzmi svoju postelju i hodi“. (...) Nakon toga nađe ga Isus u Hramu i reče mu: „Eto, ozdravio si! Više ne griješi da te što gore ne snađe!“*

Kratka šutnja...

U Ivanovu evanđelju Isus ne govori da je bolest kazna za grijeh. Priopćava bolesniku da milost ozdravljenja traži od njega obraćenje, pa kad bi to zanemario izložio bi se većoj opasnosti većoj od bolesti od koje je izliječen. Stoga je čudo „znamenje“ duhovnog uskrsnuća. Isus se očituje kao pravi iscjelitelj koji vraća život tijelu i duši.

Molimo zdušno Isusa – iscjelitelja da u ovom svetom korizmenom vremenu, u Godini milosrđa, prosvijetli i ojača naš duh da možemo prepoznati potrebe i patnje čovjeka našeg vremena, te postanemo iscjelitelji u sredinama gdje nas je Božja providnost stavila.

Pjesma: *K tebi vapim*

*K tebi vapim iz dubine, glas mi slušaj Gospodine
Neka čuju uši tvoje, tužne riječi molbe moje
Ako budeš gled'o zloće, izdržati Bože tko će
U tebe je smilovanje, zakon tvoj mi jest ufanje*

Naš utemeljitelj nadbiskup Stadler u poslanici pod imenom Ratni zavjet upućenoj vjernicima u rujnu 1915. godine, kao pomoć stradalima, hrabri vjernike u vrijeme ratnih stradanja. (usp. *Vrhbosna*, br. 16 od 5. rujna 1915., str. 241. – 246.). Mogli bismo, doista, ustanoviti da ova

„Utemeljiteljeva ratna vremena“ još uvijek traju i danas. Svjedoci smo tolikih ratnih žarišta u svijetu i neizmjerne broja izbjeglica koje nam iz raznih krajeva svijeta pristižu u Europu, vapeći za pomoć u potrazi za boljim i sigurnijim životom. Pitajmo se što bi danas naš Utemeljitelj učinio za izbjeglice koje nam pristižu? Kako zauzeti ispravan stav? Kakvo značenje nama danas ima Utemeljiteljeva rečenica: „Bolje je pomoći desetorici nevrijednih, nego li odbiti jednog uistinu siromaha kojega smo smatrali nevrijednim.“ (usp. P. Jurišić: *Sveti budite*, VUDSSMI, Zagreb-Sarajevo, 1997., str. 30.).

U svojoj poslanici nadbiskup Stadler smatra da siromasi predstavljaju samoga Gospodina Isusa i jesu prava i živa njegova slika, te zaslužuju ne samo da ih pomažemo, nego da ih i poštujemo. Glas sirota treba saslušati kano glas samog Isusa Krista, treba ih poštivati i primati kao samoga Isusa Krista. Dalje nastavlja i tvrdi da nije čudo što su bezbrojni sveci, u svojoj prevelikoj revnosti, sav svoj imetak porazdijelili među sirotinju jer su bili svjesni da sirote predstavljaju samoga Krista. (usp. *Vrhbosna*, isto).

Govoreći o milosrđu, nadbiskup Stadler citira Ivana Hri-zostoma. On tvrdi da milosrđe stoji pokraj vrata paklenih i ne dopušta da oni koji su bili milosrdni uniđu unutra, u to prebivalište nesretnika, nego milosrđe gradi stan u nebu. (usp. isto).

Zanimljivo je zatim razmišljanje o „zlim vremenima“ nadbiskupa Stadlera, koje nam se doima vrlo aktualno: „Neki se tuže na zla vremena... Čudnovate li isprike! Vremena su zla. A zašto su zla? Tko im je uzrok? Tko drugi, nego tvrda srca spram sirota.“ (usp. isto).

Završavajući svoju poslanicu, nadbiskup Stadler potiče svoje vjernike da se smiluju siromasima i učine sve da im

otklone, koliko mogu, njihovu bijedu i nevolju kako bi i na ovom svijetu mogli živjeti sretno te si osigurati vječni život za kojeg moli zagovor Blažene Djevice Marije i Trojedinog Boga, Oca i Duha Svetoga. (usp. isto...).

Kratka šutnja

Pred Gospodinom ispitajmo se što smo učinili ili, bolje rečeno, što nismo učinili za one koji su od nas tražili pomoć u molitvi, praštanju, gostoprimstvu, prihvaćanju, iskazivanju milosrđa, primanju putnika i izbjeglica ...

Pjesma: *Ja se kajem*

*Ja se kajem Bože mili, od svakoga grijeha svoga,
moje srce gorko cvili,
što uvrijedih tebe Boga.*

*Milosrđe tvoje veće, nego moje sve krivine,
tvoja milost pustit neće,
skrušen grješnik da pogine.*

Zaziv za molitvu: *Milosrdni kao Otac*

- ◆ Gospodine, Ti si ustanovio Crkvu, otajstvo Spasenja i znak tvoje prisutnosti ovdje na zemlji. Molimo te za Papu našega Franju, kardinala Vinka, pomoćnog biskupa Peru, sve biskupe, redovnike, redovnice i cijeli tvoj vjerni puk. Pomozi svima da svoju zadaću odgovorno i s ljubavlju izvršavaju kako bi svi bili i postali: **Milosrdni...**
- ◆ Gospodine, svjedoci smo da čovječanstvo ovog vremena živi u materijalnoj i duhovnoj nevolji zbog rata, razaranja, izbjegličke krize. Posljedica je to moralnog i duhovnog siromaštva. Pomozi nam da po primjeru slugе Božjega nadbiskupa Stadlera prepoznamo tu patnju i pronađemo odgovarajuće rješenje i tako postanemo: **Milosrdni...**

- ◆ Gospodine Isuse, ti si kruh za život svijeta, svjetlo u svakoj tami. Molimo te zapali u nama ogranj božanske ljubavi kojom je izgarao nadbiksup Stadler, kako bi svi mi postali sol zemlje i svjetlo svijeta, oružje istine, pravednosti i mira, te budemo: *Milosrdni...*
- ◆ Gospodine Isuse, izabrao si siromaštvo i čekaš nas u siromasima, malenima i slabima. Ozdravljao si bolesne, žalosne tješio i budio mrtve na novi život. Ispuni nas Duhom tvoje ljubavi i vjernosti, prožmi nas svojim Duhom istine, poniznosti i mira i učini nas spremnima služiti siromasima, malenima i napuštenima, kako bi postali: *Milosrdni...*

Oče naš...

Pjesma: *Prosti Moj Bože*

*Prosti moj Bože, kajem se prosti,
gle u žalosti srce mi mre.*

*Prosti moj Bože moje slaboće, pakosne zloće,
prosti mi blag.*

*Bez broja dare meni si dao,
a ja sam jao nehajni stvor.*

*Prosti moj Bože, moje slaboće, pakosne zloće,
prosti mi blag.*

Završna molitva

Molitva pape Franje u Godini milosrđa

*Gospodine Isuse Kriste,
Ti si nas poučio da budemo milosrdni
kao Otac nebeski,
i rekao nam da tko vidi tebe, vidi njega.
Pokaži nam svoje lice i bit ćemo spašeni.
Pošalji svojega Duha*

*i sve nas posveti svojim pomazanjem,
kako bi Jubilej milosrđa
bio godina milosti Gospodnje
te tvoja Crkva u obnovljenom zanosu,
uzmogne donijeti siromasima Radosnu vijest.
Proglasiti slobodu zatočenima
i potlačenima te slijepima vratiti vid.
Po zagovoru Marije, Majke milosrđa,
to molimo tebe, koji s Ocem i Duhom Svetim
živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen!*

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Uvodna molitva

„Sveti trojedinu Bože, pozvao si nas danas u svoju blizinu jer nam je potrebno Tvoje svjetlo i ohrabrenje u našoj svagdašnjici. Ti nam ohrabrujuću snagu tvoga obećanja daješ u milosrdnom Isusu. Ali svoje svjetlo i svoju snagu darivaš nam i preko svjedočanstva mnogih ljudi koji su ga nasljeđovali. Zato sada, u ovom klanjanju, na poseban način gledamo na slugu Božjega Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog pastira, našeg Utemeljitelja i uzora u milosrdnoj ljubavi. Milosrdni Isuse, želimo ti se povjeriti i u tebe staviti svoje pouzdanje.“

U svom apostolskom pismu najave izvanredne Svete godine milosrđa *Misericordiae vultus* (Lice milosrđa) Papa nas podsjeća: „Milosrđe je sam temelj na kojem počiva život Crkve. Cjelokupno njezino pastoralno djelovanje moralo bi biti obavijeno nježnošću koju pokazuje prema vjernicima; ništa u njezinu naviještanju i njezinu svjedočenju svijetu ne bi smjelo biti lišeno milosrđa. Sama se vjerodostojnost Crkve očituje u tome kako ona pokazuje milosrdnu i suosjećajnu ljubav.“ Uzor takvog pastoralnog djelovanja svećenici, vjernici i, na osobit način, Prijatelji malog Isusa i sestre Služavke Malog Isusa mogu naći u sluzi Božjem Josipu Stadleru, prvom vrhbosanskom nadbiskupu. Upravo nam on preko svojih pastoralnih poslanica, koje je upućivao svojem svećenstvu, svjedoči kako je potrebno pokazati nježnost i milosrdnu ljubav prema bli-

žnjima i ići im ususret. Tako u svojoj pastirskoj poslanici (objavljenoj u *Vrhbosni*, br. 5 od 1. ožujka 1896. godine) piše o svećeničkoj dužnosti, pastvi i uvriježenim običajima među vjernicima. Uz to daje određene naputke o onome što svaki pastir treba činiti da bi zadobio povjerenje svojega stada. Nadalje obrazlaže potrebu češćih pohoda svojim župljanima, kao i upoznavanja svakoga ponaosob i njihovih potreba. Zatim daje poseban obrazac biskupa orleanskog, koji je na prvom mjestu zabilježio kako bolesnika treba redovito pohoditi. Navodi i što treba činiti ako je župa velika. Potrebno je imati suradnike koji će biti od velike pomoći u podsjećanju župnika na osobe koje imaju potrebe za sakramentima, te da ih sami posjete, pouče, ohrabre i pripreme za njih. Nadalje Stadler ističe kako je jedna od najvažnijih briga pastirske službe da se bolesnici dostojno ispovjede, pričeste i prime posljednju pomast. Milosrdni Isuse, daj nam milost da, poput nadbiskupa Stadlera, učimo razmišljati, gledati i uočavati potrebe ljudi oko nas.

Pjesma: *Milosti je čas* PG 464

Kruh svoj s gladnim dijeli, tužna razveseli, bolesna pohodi, slijepca k cilju vodi! Milosti je čas, Isus zove nas! Milosti je čas, Isus zove nas!

Misli za razmatranje

Danas razmišljamo o temi kako je Stadler prakticirao tjelesno djelo milosrđa *Bolesna pohoditi*. Kao vrhbosanski nadbiskup na prostoru patničke i njemu posebno drage zemlje Bosne, ostavio je vidne rezultate svojega milosrdnog djelovanja. Pisana baština bilježi da je duhovna briga za bolesnike i siromašne, kao i revnost za duše, bila najplemitiji plod njegova milosrdnoga srca. Upravo tu milosrdnu ljubav prema Bogu i sirotinji potvrđuju i sljedeće riječi:

„Pritecimo braći u pomoć prema svojim makar i slabim silama. Sirote smo, ali ništa ljepše kad sirota od svojih usta otkida i daje siroti.“

„Bog je davao, daje i davat će.“

„Radije da se ja prevarim na desetorici krivih, nego da odbijem jednoga pravoga siromaha.“

Iz ovih redaka može se zaključiti da je Stadlera kao pravog pastira bilo lako prepoznati. On je izgublenu ovcu, bespomoćno janje, potrebitog člana stada, osobito bolesnoga, uvijek nastojao uočiti kao konkretnog čovjeka s licem, koji ima svoje ime i osobnu povijest te mu poći ususret i prihvatiti ga. On nikada nije razmišljao odgovarati li mu to u danom trenutku. Dio puta išao je s njim. Molio je s njim. Preuzimao je odgovornost na svoja ramena bez pitanja i straha. U svakoj situaciji prelazio je s riječi na djelo. Skrbio je za svakoga od njih i duhovno i materijalno. Preporučivao je svojim svećenicima da doznajući za nekoga bolesnika ne smiju čekati da ih on zovne, jer je iz iskustva znao da rodbina odveć kasno svećenika zove k bolesniku. „(...) Treba, dakle, i nezvan poći bolesniku u pohod. (...) Od velike važnosti je da se bolesnik pohodi“, govorio je Stadler. Upozoravao je i na važnost sakramenta bolesničkog pomazanja. Kad bi netko trebao ispovijed ili neki drugi sakrament, nadbiskup nikada nije čekao niti zvao svojeg tajnika da ode, nego bi se sam uputio u pohod bolesnom. Bio je svjestan važnosti pomirenja Božjeg stvorenja s njegovim Ocem. Papa Franjo nas podsjeća da je Isus Krist lice milosrđa Očeva. Njegovo je milosrđe bezgranično. Stadler je upravo tu dimenziju bezgraničnog milosrđa, tj. novog početka s Bogom, zauzeto i gorljivo naviještao i svjedočio kao dobri pastir. Svećeničku zauzetost za bolesne uspoređuje s liječnicima te piše: „Što, zar

ćemo se mi braćo zadovoljiti s manje revnosti, gorljivosti, ljubavi od liječnika? Gle, oni toliko puta pohađaju bolesnika i ne dosadi im, a zar nama da dosadi da ga pohodimo bar nekoliko puta? A, eto, oni to čine jer nadaju se koristi vremenitoj, a mi da toga ne učinimo, koji se nadamo nagradi vječnoj, kako za se, tako i za same bolesnike. Zar da skrb za duše bude manja od brige za tjelesa?“ Eto, tako je Stadler razmišljao, živio, djelovao i nastojao poticati svoje svećenike na gorljivu i milosrdnu ljubav prema bližnjemu, posebice bolesnima.

Kratka šutnja

Sada poslušajmo osobno iskustvo dvoje bolesnika iz Osijeka: sestre i brata s mišićnom distrofijom.

„Od 1979. godine dijagnosticirana mi je progresivna mišićna distrofija. Potječem iz obitelji u kojoj su mi također sestra i brat oboljeli od iste bolesti. Već 37 godina sam u potpunosti paralizirana, u krevetu. Od 2014. uz krevet imam i ortopedsko pomagalo, invalidska kolica. Svaki dan u svojem tijelu osjećam patnju nemoći, ukočenosti, izoliranosti i imam osjećaj da je Bog za mene zaustavio vrijeme kako bih izvršila ‘povjereni zadatak’. Taj zadatak prihvaćam iz ljubavi prema Gospodinu. Kad mi je teško, prislonim raspelo na srce i osjetim utjehu. Tada osjećam da je srce unatoč patnji postalo sretno jer u nutrini doživljavam da ‘nema veće ljubavi nego dati život svoj za one koje ljubiš’ (usp. Iv 15,13). Za mene je volja Božja da je moje srce našlo smiraj u raspelu. Unatoč hladnoći života, beskrajnu muke i nemoći, moje je srce, zaista, sretno jer je Gospodin sa mnom. Raspet kao i ja. Zajedno s Njim u patnji doživljavam neiscrpno blago ljubavi, mira i spokoja. Milosrđe Gospodnje je zapravo doživjeti taj smiraj, sreću... Unatoč tome što sam prikovana uz krevet i u pot-

punosti ovisna o tuđoj pomoći i njezi. To je Božja volja po kojoj mi je u srcu darovana milost spoznaje o Njegovoj prisutnosti, o istini da je on živi Bog, milosrdan i pun ljubavi, i da se brine za mene. Moja je jakost u raspelu i u njemu me Gospodin tješi svojom ljubavlju. Neizmjer-na ljubav nebeskog Oca neprestano me poziva da hranim svoju patnju molitvom za sve potrebite i tako ispunim svo-ju zadaću na zemlji“, ispričala nam je Ankica Gadžo.

„Od rane mladosti svjestan sam svoje progresivne mišić-
ne distrofije, bolesti od koje se postupno postaje nepokret-
tan, a na kraju se umire u teškim mukama gušenja zbog
otkazivanja plućnih mišića. Međutim, realno bi bilo za
očekivati da bih bez Božje nazočnosti i milosrđa upao u
tešku depresiju. Možda bih za svoje stanje okrivljavao sve
oko sebe, a posebice Boga jer bi se smatralo da je on kriv
zbog teške sudbine. Ili bih naposljetku možda digao ruku
na sebe misleći da je besmisleno dalje živjeti dok gledam
kako svaki dan tjelesno umirem, jer ne postoji nada za
ozdravljenje. Zahvalan sam neizmjereno dragom i dobrom
Bogu što se u trenutku otkrivanja teške bolesti pobrinuo i
za moje duhovne suputnike i svete uzore, poput nadbisku-
pa Stadlera. S njima sam kroz patnju osjetio i otkrio Božju
nazočnost. Spoznao sam i kako se u životnim (ne)prili-
kama Božja ljubav izlila na moj duh. U duši se osjećam
sretno, veselo, raspoloženo... Osmijeh mi s lica nikad ne
nestaje. Zbog tjelesne nepokretnosti, bolova i uskraćenosti
u komunikaciji s vanjskim svijetom svoju bolest ne doživ-
ljam kao teret ili kaznu, već kao milinu u duši, koja me
svakodnevno preplavljuje poput vode što navire i stvara
bujice duhovnih milosti u mojoj nutrini. Tako u sebi do-
življam Božju ljubav i to me čini sretnim i zadovoljnim
čovjekom na zemlji. Dok čitam literaturu o sluzi Božjem
Josipu Stadleru, u meni se bûdi posebni osjećaj zahval-

nosti za ovog Božjeg ugodnika koji je imao srca za bolesne i siromašne. U svojoj bolesti doživljam se njegovim miljenikom i osjećam njegovu pomoć. Rado mu se molim i preporučujem sa žarkom željom, ako je Božja volja, da se po njegovu zagovoru dogodi čudo mojega ozdravljenja, jer ga zaista svim srcem štujem, volim kao svog sveca i imenjaka. I molim mu se, što me dodatno veseli svakoga dana. Poistovjećujem se s njegovim humanim radom jer sam oduvijek volio pomagati siromašnima i osjećam tu milosrdnu dimenziju u duši ... A patnja koju mi donosi bolest, ukazuje mi na Očevu volju i na patnje njegova Sina na križu, koga je neizmjereno volio. Stoga svoju patnju i bolove, koji su ponekad neizdrživi, prihvaćam kroz radost i veselje, te s pouzdanjem i povjerenjem u milosrdnog Oca“, prenio nam je Josip Gadžo.

Pitanja

Papa Franjo pozvao je cijelu Crkvu da iziđe na periferiju. U čemu kao svećenik, redovnica, kršćanin vidim svoju zadaću u Crkvi?

Kako se odnosim prema onima koji se nalaze u rubnim situacijama?

Kako doživljam svoju vjeru kad moram trpjeti?

Kako vjerujem u Božju riječ i njegovu poruku ljubavi i milosrđa?

Što za mene znači raspeti Gospodin?

Stajati „pod križem“ znači biti tu za druge kad se nalaze u bezizlaznoj situaciji. S kojim osjećajima im pristupam?

Mogu li se bolesni i potrebiti u mene pouzdati?

Vidim li pokraj sebe osobe kojima su potrebne riječi ohrabrenja i ljubavi?

Vjerujem li da ljubav nikada ne umire?

Kako se odnosim prema bolesnima?

Kako pomažem umirućima da umru čovječnije?

Kako mi u ovoj Godini milosrđa može pomoći Stadlerov primjer milosrdne ljubavi prema bližnjemu, osobito kad je bolestan?

Što sam u ovom klanjanju primio/la kao poruku i kako je mogu primijeniti u svom životu?

Euharistijsko klanjanje

P „Hvaljen i slavljen budi, Isuse, u presvetom Oltarskom sakramentu.

S Sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

P Klanjamo ti se, milosrdni Isuse, koji si prisutan u našoj sredini pod prilikama kruha. Izlažeš se nama kao što si se nekoć izložio ljudima; prije svega siromasima i bolesnima, tjeskobnima i onima koji trpe raznovrsne duševne i tjelesne boli, malenima i prezrenima. I mi ti večeras prinosimo patnje svih bolesnih, a posebice Ankice i Josipa.

S Klanjamo ti se, milosrdni Isuse, dobri pastiru svih izmorenih i opterećenih.

P Klanjamo ti se, milosrdni Isuse, koji nas pozivaš da budemo kao ti, da te slušamo, nasljeđujemo, te djelom i istinom vršimo tvoju riječ.

S Klanjamo ti se, milosrdni Isuse, prava božanska Riječi u našem ljudskom govoru.

P Klanjamo ti se, milosrdni Isuse, koji nas jačaš u sakramentima Crkve. Predaješ se za nas i preobražavaš nas u svakoj svetoj misi. U svetoj pričesti primamo te u kruhu života i prihvaćamo u svoj život kao najunutarniji izvor snage. Dolaziš k nama da se nastaniš u nama.

S Klanjamo ti se, milosrdni Isuse, hrano naših duša i naše vjere.

P Klanjamo ti se, milosrdni Isuse, i zahvaljujemo ti što nas povezuješ u novu zajednicu braće i sestara, čiji si ti jedini Gospodin. Pomozi nam da jedni druge susreće-

mo s poštovanjem i uvažavanjem, osobito kada susret-nemo osobe bolesne na duši i na tijelu.

S Klanjamo ti se, milosrdni Isuse, prijatelju bolesnih i si-romašnih.

P Klanjamo ti se, milosrdni Isuse, tvojim se zovemo ime-nom kojim si nas izabrao i osposobio da budemo tvoji svjedoci u ovome svijetu. Pomozi nam da današnji ljudi na nama mognu iščitati kako je tvoja poruka milosrđa dobra i vjerodostojna, kako je čovjekoljubiva i utješna. To molimo tebe, milosrdni Isuse, da nam udijeliš svoju ljubav i oproštenje od svih naših grijeha.

S Amen.“

(Prema: Paul Weismantel, *Mit meinem Gott überspringe ich Mauern*; preveo i priredio Pavao Madžarević, Brodsko Vinogorje, veljača 2013.)

(**P** – predmolitelj, – svi)

Pjesma: *Napustiti nas može PG 984*

Napustiti nas može i prijatelj i brat, al' ti ćeš, Kriste Bože, uvijek nas k sebi zvat'.

Pripjev: *U tvome srcu ima mjesta za ljude sve jer došao si svima, svi da te zavole.*

I kad smo tužni, sami i ne znamo svoj put, u magli i u tami tvoj glas je dobro čut'. U tvome...

Ti uvijek s nama budi i liječi našu bol, da svi mi grešni ljudi stignemo za tvoj stol. U tvome...

Molitva pouzdanja

P „Milosrdni Oče, temeljna snaga našega ljudskog života je povjerenje. Ti nam ga stvaraš i darivaš. Uvijek iznova nam iskazuješ povjerenje. Iako nas ljude dobro poznaješ, vidiš naše slomljeno povjerenje, ti ostaješ uvijek vjeran.

- S** Milosrdni Oče, tebi se povjeravamo i u tebe stavljamo svoje pouzdanje.
- P** Milosrdni Oče, gledaš nas nježnim očima punim ljubavi, prihvaćaš takve kakvi jesmo kako bismo postali onakvi kakve si nas htio, tvoje dostojne slike i prilike, tvoja ljubljena djeca, tvoje kćeri i sinovi. Mi smo tvoj sveti puk, tvoje kraljevsko svećenstvo.
- S** Milosrdni Oče, ti nam daješ takvo dostojanstvo, ti nam iskazuješ takvu čast.
- P** Milosrdni Oče, u mijenama sreće i nesreće naših životnih putova uvijek si nas pratio i vodio, premda smo mi to tek puno kasnije tako shvatili. Ti si taj koji i danas dodiruješ i pokrećeš srca ljudi. Ti si taj koji hoćeš naša srca ojačati i oblikovati, oplemeniti i očistiti, obnoviti i preobraziti. Ti si taj koji počivaš i stanuješ u srcima ljudi. Ti si taj koji si u srce položio nemir čežnje, da bi se smirilo u tebi.
- S** Milosrdni Oče, jedino je kod tebe naše srce zaštićeno.
- P** Milosrdni Oče, u tvome Sinu, širom si otvorio svoje srce za sva vremena i za sve ljude. Po njemu si darovao svoje srce svakomu čovjeku. On nas susreće kao dobri pastir koji se brine za nas ljude, koji ide za izgubljenom ovcom i vraća ju i štiti da bi ju ozdravio, spasio i iskazao svoju milosrdnu ljubav.
- S** Milosrdni Oče, pouzdajemo se u tvoju riječ, slijedimo Isusov primjer.
- P** Milosrdni Oče, tebi su poznati svi naši putovi. Ti znaš što nas trenutačno tišti i muči, što nas izaziva i plaši. Ali ti nam nisi dao duha bojažljivosti, nego snage, ljubavi i razbora. Uza sve brige koje nas opterećuju, želimo svoju nadu i pouzdanje stavljati u tvoje milosrdno srce poput sluge Božjeg Josipa Stadlera. To te molimo po Kristu, Gospodinu našem. Amen.“

(Prema: Paul Weismantel, *Mit meinem Gott überspringe ich Mauern*; preveo i priredio Pavao Madžarević, Brodsko Vinogorje, veljača 2013.)

Milosrdni Oče, puni pouzdanja došli smo k tebi sa svojim prošnjama i nakanama, s brigama i nevoljama ljudi koji su nam se preporučili. U ovoj Godini milosrđa imamo priliku otvoriti srce svima onima koji su potrebni naše nježnosti, ljubavi i pažnje. Po tvome Sinu i po uzoru sluge Božjeg Josipa Stadlera želimo i molimo sa žarkom željom:

P Da budemo osjetljivi na vapaj bolesnih ljudi koji su u potrebi.

S Milosrdni Oče, daruj nam osjetljivo srce!

P Da budemo za druge kad su u bezizlaznim situacijama.

S Milosrdni Oče, daruj nam osjetljivo srce!

P Da se bolesni mogu pouzdati u nas.

S Milosrdni Oče, daruj nam osjetljivo srce!

P Da pored osoba koje su u rubnoj situaciji ne zapadamo u samosažaljenje i da ne bježimo.

S Milosrdni Oče, daruj nam osjetljivo srce!

P Da izdržimo u strpljenju kad bolest uznapreduje i postane naporno.

S Milosrdni Oče, daruj nam osjetljivo srce!

P Da ostanemo postojani i dosljedni i u situaciji kad ne možemo ništa učiniti.

S Milosrdni Oče, daruj nam osjetljivo srce!

P Da jednoga dana kada sve prođe budemo zahvalni za svu ljubav koju smo smjeli iskusiti.

S Milosrdni Oče, daruj nam osjetljivo srce!

Zahvaljujemo ti, milosrdni Oče, za papu Franju koji nam je proglasio Godinu milosrđa. Zahvaljujemo ti za divne uzore u Crkvi, koji su svojim životom i radom svjedočili milosrdnu ljubav prema bližnjima. Na poseban način za-

hvaljujemo ti za tvoga slugu Josipa Stadlera, kod kojega uočavamo sedam djela milosrđa na način kako je to današnjim govorom izrekao biskup Joachim Wanke iz Erfurta:

„Milosrđe znači jednom čovjeku reći:

Ti pripadaš k tome.

Čujem te.

Govorim o tebi dobro.

Idem dio puta s tobom.

Dijelim s tobom.

Posjećujem te.

Molim za tebe.“

Budimo i mi milosrdni kao Otac naš nebeski. Amen!

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Pjesma: *Oče mi ti se klanjamo...*

Oče mi ti se klanjamo i blagoslivljamo te, jer si s tolikom ljubavlju stvorio svijet i čovjeka, sve mu podložio, da svi-me upravlja. Ali, čovjek u svojoj slabosti zaboravi da si ti Gospodine Bože i Oče naš, Gospodar naš, Gospodar neba i zemlje. Često se dogodi da puno puta brojni ljudi lakomno sude o Božjim tajnama i njegovim putovima, sude jedni o drugima. Tako u svojoj svakodnevnicu među nama možemo često sresti i previše osuđenih i utamničenih ljudi, čuti pojedine osobe kako su nesretne, druge kako su osuđene raznim bolestima, patnjom duše i tijela.

Mogli bismo nabrajati puno vrsta utamničeništva. Pojedini su nesretni i nezadovoljni svojim životom, ranjeni grijehom, u tamnici zbog zlodjela ili pak nevino osuđeni, razočarani ili tuguju za gubitkom drage osobe. Svaka ta patnja i bol za njih je utamničenost i zatvaranje u sebe u svoju nutrinu. U takvim trenucima čovjeku je potrebna pomoć da opet ponovno nađe radost i mir.

Sveta godina milosrđa potiče nas također na tjelesno djelo milosrđa: utamničenika osloboditi. U spisima sluge Božjeg Josipa Stadlera nalazimo poticajne misli i upozorenja na ovo djelo milosrđa. Nadbiskup Stadler upozorava vjernike na stalnu opasnost koja prijete Crkvi od raznih prosudbi opominjući ih na stalnu ljubav prema Bogu i Crkvi, te da samo u Bogu mogu naći milost, mir, radost i dobrotu.

Pjesma: *Bože moj dopusti mi aleluja...*

Pri pomisli kako provesti ovo djelo milosrđa u praksu, uvijek se nameće prije svega materijalna potpora. Koliko god je potrebna materijalna potpora, daleko je potrebniya duhovna: Pomoći nekome, promijeniti način ponašanja, neku lošu naviku, poučiti ga kako steći radne navike, zauzeti se za nevine, biti svjetlo onima koji su u tami grijeha. Upravo u tom duhu i nadbiskup Stadler piše svojim vjernicima progovarajući im o Adamovu grijehu. U nakani da probudi ljubav prema Bogu nadbiskup Stadler upućuje vjernike na prvog Adama. S jedne strane on želi predočiti koliko je Gospodin Bog u svojoj dobroti obdario Adama božanskim darovima, a s druge strane kako je Adam strašno uvrijedio Boga podigavši se protiv njega neposluhom, nevjerstvom, nezahvalnošću. Ipak, Bog je milosrdan, Otac nebeski poslao je svoga Sina Isusa Krista k ljudima, da opet svi prime pravo postati djeca Božja, te tako opet zadbiju što su po Adamu izgubili.

Poslušajmo savjet nadbiskupa Stadlera: oslobodimo u sebi prostor za Boga, izađimo iz zarobljenitva u sebe i svoje gospodstvo. Neka u nama umre stari Adam, koji se sav odrekao Boga ne priznajući njegova vrhovnog gospodstva i svoje ovisnosti o njemu. Budimo poput Isusa, koji je priznao vrhovno gospodstvo Božje i ovisnost o njemu, prikazujući posve sama sebe u pustinji; dušu molitvom, tijelo postom, odričući se svih dobara da izvrši volju Očevu u groznim mukama i smrti na križu i tako uđe u slavu svoju.

Pjesma: *Veliko je sad veselje duše kršćanske...*

Nastavljamo sa razmišljanjem kako utamničenika osloboditi. Isus od nas traži da ljubimo one koji su na rubu društva, koji su odbačeni, osuđeni i utamničeni. Takvim osobama je potrebna blizina i dokaz da smo s njima, da

im želimo ublažiti njihovu bol, pokazati im svjetlo života. Isus nam je pokazao kako prići takvim ljudima. Važno ih je prihvatiti, kad ih svi odbacuju.

Nadbiskup Stadler nas iz dna srca svoga opominje sa svetim Krizologom: Troje utvrđuje vjeru, hrani pobožnost i ustaljuje kreposti: molitva, post i djela milosrđa. Molitvom kucamo, postom tražimo, a milosrđem primamo. Naša ljubav prema Bogu samo je onda živa i prava kada je milosrdna, kada se razvija u bratsku i sestrinsku ljubav. Molitva, post i svjedočenje Gospodinove ljubavi svojim životom je spas svijeta. Molitva, post i djela ljubavi tvore cjelinu, jer post je duša molitve, a djela ljubavi su život posta. Gospodin nas uči da se vlastiti spas nalazi u skrbi oko spasenja drugih. Mi hodimo tim putem izgrađujući sebe, da bi mogli druge izgrađivati i pružiti im sto im je potrebno za kvalitetan život. Na tom putu susrećemo ljude kojima je potrebna pomoć, ljubav, blizina... Dajmo drugima zraku ljubavi i odvojimo vrijeme za njih. Gospodin nas uči ljubiti, trpjeti s drugima, nadati se s drugima, dijeliti bol i radost s drugima, biti milosrdni, a ne osuđivati.

Neka nam u ovome pomogne i misao nadbiskupa Stadlera: „Čovječe budi sam sebi uzor milosrđa; onako se smiluj drugomu, kako, koliko i kad bi ti rado, da se tebi drugi smiluje.“

Pjesma: *Isus usta slavni...*

Spoznajom svoje krhkosti, slabosti, utamničenosti spoznajemo put prema pravoj ljubavi, upoznajemo Oca milosrđa i Boga svake utjehe. Neka, kako nas pouči nadbiskup Stadler jedino molitva, djela milosrđa, post pred Bogom štite i brane, za nas neka to bude u svakoj potrebi jedina prošnja. To su stvari kojima se postiže nebo, oprostjenje za svaki grijeh i milost za optuženike, utamničene. Te stvari

su na nebu u velikoj cijeni, zato po njima sve uspijeva na zemlji; one čovjeka rukovode u sreći, a oslobađaju ga od nesreće, one čine kraj grijehu, a potiču na krepost, te čistim čine i tijelo i srce.

Nadbiskup Stadler upozorava i nas danas da zla vremena dolaze zato, jer Boga preziremo. Što izgubismo uslijed toga prezira, to treba da nadoknadimo molitvom, postom i djelima milosrđa, a Bog te žrtve neće prezreti, jer on prima raskajanu dušu, ponizno srce, daje oprostjenje grijeha i obilnu milost, pomoću koje može svatko ustrajati na stazi kreposti, koja vodi u nebo, a kamo nas sve po zagovoru blažene Djevice Marije uveo trojedini Bog, Otac i Sin i Duh Sveti. Amen.

Pjesma: *Gospodine pomози nam da Te više ljubimo...*

Pouke za konkretni život nadbiskupa Stadlera

Tko se Bogu moli, neka posti; a tko posti neka bude milosrdan.

Tko hoće da ga Bog usliša, neka se ne ogлуši na molbe svojih bližnjih.

Tko se nada milosrđu, neka sam bude milosrdan, tko milosrđe ište, neka je sam milosrdan.

Zlo se pobjeđuje dobrim: postom, molitvom i milosrđem.

Bogu Ocu Stvoritelju i vrhovnom Gospodaru neba i zemlje pomolimo se:

Usliši nas Oče!

Pomози nam da budemo milosrdni prema svojim bližnjima, posebno prema utamničenicima, molimo Te - *Usliši nas Oče!*

Po zagovoru Djevice Marije svibnje kraljice, oprosti nam naše grijehe i pomози nam da se međusobno ljubimo i praštamo jedni drugima, molimo Te - *Usliši nas Oče!*

Potakni naša srca na post, molitvu i milosrdna djela ljubavi, molimo Te - *Usliši nas Oče!*

Sluga Tvoj nadbiskup Josip Stadler poučio nas kako sveto živjeti i umrijeti. Pomozi nam nasljedovati njegov primjer života i tako ispuniti Tvoj poziv na ljubav prema bližnjima, molimo Te - *Usliši nas Oče!*

Završna molitva

Tebe Oče molimo oslobodi sve utamničene današnjeg vremena po našim molitvama, postovima, djelima milosrđa, djelima ljubavi. Ne dopusti da se ne oglušimo na molbe svojih bližnjih, posebno molbe onih koji su u velikoj nevoľji i potrebi. Neka do svijuju dopre zraka Tvoje dobrote i milosrdne ljubavi. Amen.

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Uvodna misao

U predvečerje ovog 8. datuma u mjesecu lipnju sjećamo se 8. prosinca 1918. godine kada je blaženo preminuo sluga Božji Josip Stadler, prvi vrhbosanski nadbiskup i utemeljitelj Družbe sestara Služavki Malog Isusa. U duhu Jubilarne godine Božanskog milosrđa večeras razmišljamo o tjelesnom milosrđu – Mrtve pokopati. Današnja molitvena adoracija na poseban način posvećena je preminulima s kojima smo živjeli, bez kojih nas ne bi bilo, onima koji su nas voljeli. To su naši pokojni roditelji, braća, sestre, bliža rodbina, prijatelji, znanci, susjedi, oni za čije grobove ne znamo i za koje se nema nitko pomoliti. Isto tako, molimo za proglašenje blaženim i svetim sluge Božjega Stadlera. Okupljeni ovdje u sarajevskoj katedrali, pod okriljem Bezgrješne Djevice, na domaku groba Stadlerova, kao i u drugim mjestima naših crkava i kapela gdje se obavlja ova molitva, otvorimo svoja srca djelovanju Duha Božjega kako bismo bili sposobni život i smrt ispravno vrednovati, a naše pokojnike ne zaboravljati i uvijek ih molitvom preporučivati Očinskom zagrljaju.

Kratka šutnja

Sjetimo se svih naših pokojnih i obdarimo ih svojom molitvom...

Pjesma

Sva ljubavi mi, Isuse, zapali moje srce sam, ražari ljubav u njemu, da izgara ga njezin plam.

O Isuse, ja vjerujem, što rekao si, Bože moj, ti istina si vječita, utvrdi me u vjeri toj.

O Isuse, ja ufam se, milosrđe si samo ti, oprostit ćeš mi, dati mi u raju život vječiti.

O Isuse, ja ljubim te, ti dobro si nad dobrom svim, od svega draži ti si mi, taština neću da vidim.

Mog srca Bože, Isuse, usliši prošnje srcu mom da vjerujem i ufam se i ljubavlju te ljubim svom.

Misli za razmatranje

Danas u svijetu postoje mnoge velebne katedrale, ogromne bazilike, predivne crkve kojima se svako ljudsko oko divi, uživa u njihovoj veličini i brojnim ljepotama. Ali ako se toliko divimo hramu kojeg je projektirao ljudski um, izgradila ljudska ruka, koliko se više trebamo diviti hramu koji je nad svakim hramom, a to je naše tijelo. Naš pristup nekom Božjem hramu zahtijeva od nas ponašanje dostojno mjesta u koje ulazimo i u kojem želimo moliti. I ako se u crkvenom prostoru nastojimo dolično ponašati, koliko više trebamo paziti kako se ponašamo prema hramu svoga tijela, prema svojim blišnjima. Zato svoje tijelo ne smijemo nikada promatrati pod negativnim vidom. Ono je Hram, hram Duha Svetoga, u njemu prebiva Bog. Kao što u svakoj crkvi u Presvetom oltarskom sakramentu prebiva Bog, tako i u tijelu kršćanina prebiva Bog. Moguće je da će Isus u njemu zateći mnogo toga što mu se ne sviđa. Toliko toga u nama nije čisto zbog sebičnih interesa i nereda. U svojim sakramentima Isus bdije nad svojim hramom u nama, čuva ga od svake zloupotrebe i nereda.

Nadbiskup Stadler u svojoj poslanici od 1894. godine, upućenoj vjernicima svojega vremena, piše da poslušaju riječi svetoga Pavla koji kaže: „Molim vas, braćo, radi Božjeg milosrđa da date svoja tjelesa za žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu...“ Citirajući sv. Ivana Zlatoustog, Stadler postavlja pitanje: „Kako može naše tijelo da bude žrtva i odgovara da oko neka ništa zla ne gleda, ruka neka ništa opaka ne čini, jezik neka ništa ružna ne govori...? Osim toga, potrebno je da ruka milostinju dijeli, da usta blagoslivljaju onoga koji nas vrijeđa, da sluh neprestano sluša Božje govore.“ To je i za nas danas jako važno.

Odatle piše Stadler: „... Pošto su naša tjelesa hram Duha Svetoga, još se jedna velika, temeljna vjerska istina izvodi što nas itekako na to potaknuti mora da uvelike cijenimo tjelesa svojih mrtvih, da se znamo suočiti sa smrću svojih bližnjih...“ Prije ili kasnije svatko od nas bude suočen s dolaskom smrti u vlastitu obitelj. Dok se život mijenja, smrt je nepromjenjiva – ostaje uvijek ista. Prolaznost i smrtnost su poseban govor nama živima. Osvješćuje nam da sa smrću ništa, ama baš ništa, ne možemo ponijeti sa sobom na drugi svijet. Stečeno imanje, karijera, društveni položaj, voljene osobe... – sve ostaje i svega se moramo odreći. Smrt nam poručuje: „Ako naučimo umrijeti, samo je od sebe logično kako bismo trebali živjeti.“ I u tome smislu apsolutno ništa se ne može promijeniti. Budući da mrtvi poučavaju žive tajni života, mi trebamo biti svjesni svršetka našeg života i važnosti pripreme za vlastitu smrt. Smrt nas uvijek teško pogađa. Posebno smrt naših najbližih, onih s kojima smo dijeli skladno zajedništvo života. Smrt drage osobe, oca, majke u nama stvara bol, tugu, suze... Osjećamo duboku prazninu, kao da je nestao dio nas. U tome trebamo biti svjesni činjenice: smrt je nešto što se ne može promijeniti i kao kršćani ju trebamo

prihvatiti u duhu vjere, a pokojnikovo tijelo otpratiti na vječni počinak s velikim poštovanjem te doličnim pokopom i molitvom. U tim trenucima i obitelj pokojnika treba našu podršku i pomoć što im, također, trebamo s velikom ljubavlju i suosjećanjem iskazati. Nadbiskup Stadler nam poručuje: „Gospodin pripada našem tijelu da mu poda sve vlastitosti svojega slavnoga tijela jer će ga jednoć učiniti djelatnikom svoje slave i svoje besmrtnosti. Zato mi iščekujemo Spasitelja koji će preobraziti naše poniženo tijelo, da bude jednako slavnom tijelu Njegovu (usp. Fil 3,20-21). Na dan Uskrsnuća preobraziti će naša tjelesa...”

Pokapanje mrtvih veliko je djelo milosrđa. I naš Gospodin Isus bio je pokopan u grob Josipa iz Arimateje. Tu je proboravio tri dana i onda slavno uskrsnuo. U knjizi Tobijinoj u Starom Zavjetu imamo svjedočanstvo Tobita koji je pod cijenu vlastitog života ukopavao svoje sunarodnjake koje je nemilosrdno ubijao kralj Sanherib, natjeran na povlačenje iz Judeje. Bio je veliki rizik vršiti ovo djelo milosrđa, ali Tobit je to činio hrabro i vjerno. Zaplijenili su mu sva dobra i od svega mu ne ostade ništa doli žene Ane i sina Tobije. (usp. Tob 1,17-20). Jednog dana kad mu se sin Tobija vratio kući, kaza: „Oče, jedan od našega roda zadavljen je i bačen na trg. A ja, ništa i ne okusih, skočih na noge i unesoh onoga mrtvacu u jednu kuću, gdje mogaše ostati sve do zalaza sunca. Potom se vratih, umih se i pojedoh svoj objed u žalosti. Sjetih se Amosova proročanstva: ‘Svetkovine vaše u tugu će se pretvoriti, a radosti vaše kuknjavom će postati.’ I zaplakah. Kad je sunce zašlo, odoh, iskopah raku i sahranih mrtvoga. Susjedi mi se rugali i govorili: ‘Zar se ne boji da će ga zbog toga ubiti? Jednom se izvukao, a sad opet pokapa mrtvace.’” (usp. Tob 2,2-8).

Koliki i danas tuguju za svojim pokojnima koje nisu mogli na dostojan način pokopati, nego čak i ne znaju gdje su ubi-

jeni i u kakvu su masovnu grobnici njihova tijela bačena. Svjedoci smo takovih događaja iz Domovinskog rata. To je za svaku obitelj velika tuga, težina života koja ih umara iz dana u dana. Papa Franjo poziva nas da u ovoj Godini milosrđa po svojim djelima dublje uđemo u srce Evanđelja i ublažimo toliko patnje bližnjih, ne samo u našim sredinama, nego po cijelom svijetu. Koliki vape za pomoć, a nitko ih ne čuje. Koliki pokojnici u zemljama zahvaćenim strašnim sukobima i ratovima ostaju zatrpani i bačeni, a vapaj njihovih obitelji postao je sasvim zagušen okrutnošću velikih mogućnika. Svima nam je dužnost da molitvenim srcem i djelotvornom ljubavlju posvjedočimo milosrdnu ljubav Božju i ne prećujemo potrebe naših bližnjih u nevolji. Neka nam milosrđe Božje bude vodilja cijelog života.

Pjesma

Isuse, Tebi živim

Isuse, Tebi umirem

Isuse, Tvoj sam uvijek

il' živim ili umirem.

Isuse, budi nam milostiv,

budi nam milosrdan.

Isuse, Ti nam oprosti

sve grijehe naše. Amen

Mislina se zaputimo do groblja, na kojima počivaju naši pokojnici. Češki pjesnik Jiri Wolker pisao je: „O groblje, groblje, livado zelena, u tebe siju najdraža sjemena...“ Naš poznati hrvatski književnik i pjesnik Stjepan Lice piše o grobljima: „Nemojte dopustiti da vas u vašem pohodu grobovima okrade površnost i užurbanost. Dajte si vremena. Dopustite svojoj duši da među grobovima diše punim plućima. Imat ćete što udahnuti jer groblja su sveta mjesta. Njihova je zemlja posvećena životom koji su proživjeli

oni koji u njoj počivaju. Toliko dobrote, i upamćene i zaboravljene, pa i one nikad neprimijećene, prožima svaki njezin grumen. Tiče se to svakog groba. Neka se vaš pohod grobovima ne ograniči na polaganje cvijeća, na paljenije svijeća... Važno je da izrekne vašu ljubav i zahvalnost. Važno je da posvjedoči da život traje... Pođite grobovima koje nema tko pohoditi, u kojima počivaju već i oni koji su se o njima kroz samotne godine drhtave ruke, i još uzdrhtališe duše, brinule... Nemojte proći mimo križa usađenog posred groblja, a da barem nakratko ne zastanete. On sve tumači. Sve povezuje. Svojim raskriljenim krakovima bdi je nad onima koji počivaju, kako bi počivali u miru. Bdi je nad onima koji dolaze grobovima, kako bi uvijek znali tražiti i nalaziti načine da žive u miru s Bogom i ljudima. I sa sobom. Zastanite pred njim. Budite sigurni: prepoznat će vas. Prepoznat ćete se...“

Molitva

Sjedinimo se s našim pokojnicima i recimo zajedno:

Vidjet ćemo se u kući Očevoj.

P Sve naše mile i drage: roditelje, braću sestre, prijatelje, za sve koji su zaboravljeni, neka svijuju Kristova Krv dovede k Ocu.

S Vidjet ćemo se u kući Očevoj.

P Obilježeni ste bili križem Gospodina Isusa; Križ Kristov neka vas dovede k Ocu.

S Vidjet ćemo se u kući Očevoj.

P Ucijepljeni ste bili u život Gospodina Isusa; Život Kristov neka vas dovede k Ocu.

S Vidjet ćemo se u kući Očevoj.

P Ražareni ste bili Duhom Gospodina Isusa; Duh Kristov neka vas dovede k Ocu.

S Vidjet ćemo se u kući Očevoj.

P Oprani ste bili krvlju Gospodina Isusa; Krv Kristova neka vas dovede k Ocu.

S Vidjet ćemo se u kući Očevoj.

P Hranjeni ste bili tijelom Gospodina Isusa; Tijelo Kristovo neka vas dovede k Ocu.

S Vidjet ćemo se u kući Očevoj.

P Sluge ste postali ljubavlju Gospodina Isusa; Ljubav Kristova neka vas dovede k Ocu.

S Vidjet ćemo se u kući Očevoj.

S *Oče naš..., Zdravo Marijo...,*

Pokoj vječni daruj im, Gospodine. I svjetlost vječna svjetlila im. Počivali u miru. Amen!

Pomolimo se za naše pokojne

Hvala Ti, Gospodine, za osobe s kojima smo dijelili tugu i radost svagdanjeg života, osobito za one koji su nam bili blizu i dragi, a napustili su nas iznenada s ovog svijeta. Zahvaljujemo ti, Gospodine, za njihovu ljubav i razumijevanje koje su prema nama pokazivali, za njihovo prijateljstvo, za mir koji su među nas donosili, za lijepu riječi koje su nam upućivali. Dok osjećamo bol i prazninu zbog njihove odsutnosti tijelom, molimo te, daj nam svijest duhovne povezanosti s njima. Udjeli im, Gospodine vječni život, a nas vodi do trajnog susreta s tobom i njima u vječnosti. Amen.

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Pjesma: *O srce Sina Božjega*

Uvodna misao

Danas je Stadlerovo, dan kada se spominjemo sluge Božjega Josipa Stadlera, prvoga vrhbosanskoga nadbiskupa. Nalazimo se u Svetoj godini Božanskoga milosrđa, a Bog je milosrdan i velik u ljubavi. Ušli smo u ovaj sveti hram, u našu predivnu prvostolnicu, kroz Sveta vrata milosrđa. Svaki onaj koji je kroz njih ušao, može iskusiti ljubav Boga koji tješi, koji oprašta i daje nadu. Baštinimo blago velikoga Stadlera kako se živi milosrđe, kako se poučava o milosrđu i kako se čini djelo milosrđa. Večeras odložimo sve dvoumice i sumnje u Božju prisutnost među nama u ovom svetome hramu, u Presvetomu oltarskome sakramentu. U dubokoj šutnji pokušajmo osjetiti Božji tihi šapat. Božju dobru riječ možeš čuti ako dostatno pozorno osluškuješ. A Božje darove, dane s ljubavlju, možeš primiti ako dostatno pripravno možeš prihvatiti.

Kratka šutnja

Misli za razmatranje

Večeras, za našu meditaciju, ponuđena nam je Stadlerova poslanica, u kojoj on poučava vjernike o prvoj i najvećoj Božjoj zapovjedi, koja glasi: "Ljubi Gospodina boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim." (Mt 22,37-38).

Stadler, osvrćući se na prvu zapovijed ljubavi, kaže, Bog je najviše i ljubavi najdostojnije biće. Ljubi Gospodina Boga svojega, gospodina najvišega i najsilnijega, čije kraljevstvo i gospodstvo obuhvaća sva kraljevstva ovoga svijeta. Gospodin, kojega smo dužni ljubiti, jest Bog. Ljubi Boga svojega! Trebamo ga ljubiti iznad svega, tako, te se njegovoj ljubavi ne smije nitko i ništa pretpostaviti.

Ljubi Gospodina Boga svojega! On je naš Gospodin. On je naš Bog, i to vječni, nepromjenljivi, uvijek isti sa samim sobom, beskonačno istiniti. Pokazujemo mu svoju ljubav ako vjerno vršimo njegove zapovjedi. Sam Isus kaže: "Tko ima moje zapovjedi i čuva ih, taj me ljubi." (Iv 14,21).

Isus je dužnosti čovjeka prema Bogu sazeo u rečenici: "Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim i svom dušom svojom i svim umom svojim" (Mt 22,37). Bog je naš Stvoritelj i on hoće da ga svaki njegov stvor poznaje i ljubi iznad svega.

Tko Gospodina Boga ljubi on će lako sve zapovjedi izvršavati. Sv. Augustin kaže: "Kako ljubiš, onako i živiš." Tko sav zakon drži, a prestupi samo jednu zapovijed, ogriješio se o sve, jer se ogriješio o ljubav koja u sebi sadržava sve zapovjedi Božje. Nije dakle dosta, da imamo zapovjedi Božje; nije dosta da priznajemo sveto evanđelje, nego je potrebno da po svetome evanđelju živimo, a onda se istom za nas može kazati, da svojega Gospodina ljubimo. To je upravo ono, što nam Gospodin Isus stavlja na srce.

Stoga preispitajmo svoju ljubav prema Bogu. Koliko tražimo utjehu kod njega? Koliko u njegovu kuću-crkvu dolazimo da mu se poklonimo, da s njime djetinjски porazgovaramo, da mu svoje srce otkrijemo? Koliko s njim razgovaramo? Koliko mu se molimo? Tražimo li pomoć od ljudi ili Boga u svojim nevoljama? Ostajemo li hladni na tuđe nevolje?

Kratka šutnja

Pjesma: *Sva ljubavi mi, Isuse, zapali moje srce sam ...*

Ljubi Gospodina Boga svojega! Treba dakle priznati, da smo mi posve njegovi, a on posve **naš**. Valja ga, dakle, ljubiti nježnom i djetinjom ljubavlju. Mi smo dužni ljubiti njega ne samo kao Gospodina, nego kao Boga stvoritelja neba i Zemlje, o kojemu svi stvorovi ovise. Bog hoće da u našem srcu ima prvo mjesto. Bog je najviše i ljubavi najdostojnije biće. Boga ljubimo zbog njegove beskrajne dobrote i jedini je naše ljubavi dostojan. A najveći dokaz da ga ljubimo kao Boga svojega, kad mu svoje srce prikazujemo i time svjedočimo da on jedini ima na njega pravo. On nas je za sebe stvorio. Nije teško ljubiti Boga samo ako ga poznajemo, jer jedino što dobro poznaješ možeš ljubiti. Za poznavanje Božje dobrote potrebno je troje:

Prvo: Čuvati se grijeha, jer grijeh je onaj koji nam zastire lice Božje. Bog - kao vječna i čista istina - ne otkriva se dušama uprljanim grijesima. Ostavimo ružne misli, nečiste riječi, bludne čine, obuzdajmo srdžbu, odložimo mržnju, popravimo štetu bližnjemu nanesenu, otklonimo sve što nam prlja dušu.

Drugo: Boga spoznajemo po molitvi. Zato trebamo revno moliti za nebesko svjetlo, koje nam je nužno da Boga spoznamo i ljubimo. Molimo sa sv. Anzelmom: "Gospodine, uče me tražiti; pokaži mi se, kad te tražim. Otkrij mi samo tračak svoje beskrajne dobrote, da te uzmognem spoznati, a onda te prema toj spoznaji i ljubiti, jer bi sve moje nastojanje oko toga, da tvoju beskrajnu dobrotu spoznam i obljubim, bilo neplodno, da mi se sam ne otkriješ."

Treće: Boga spoznajemo i ljubimo promatrajući Božje beskrajne savršenosti. Po vjeri spoznajemo da je on svemoćan, sveznajući, neizmjeran; da je on sama dobrota, sama ljepota, neizmjereno savršen. I tako - promatrajući Božje

vlastitosti i savršenosti - sve ćemo ga više spoznavati i sve više ljubiti. Treba, dakle, povorku onih bodljivih misli, što dušu vežu za niske stvari zemaljske, izagnati iz srca; od potrebe je podići dušu k Bogu, te pri svjetlu vjere promatrati Božju beskrajnu moć, njegovu neizmjernu ljubav, njegovu neograničenu savršenost, da nam se tako duša upali od ljubavi, koju Bog od nas iziskuje. Bog nas je toliko ljubio da je dao svog Sina za nas.

Kratka šutnja ...

Pjesma: *O Isuse, ja ljubim te, ti dobro si nad dobrom svim...*

Ništa nije pravednije nego Boga ljubiti. Ništa nije plemenitije od ljubavi; ona je kraljica krjeposti; jer dok nam vjera i ufanje, Boga kao izdaleka pokazuju, a druge krjeposti dok nas k njemu vode, mi ga ljubavljju već sada obuhvaćamo i posjedujemo. Vjera i ufanje će prestati, a ljubav će i na drugome svijetu ostati. Ljubav je dragulj kojega cijena nadilazi sve. Ljubav je samo nebo, jer kad nju imamo, onda cijelo Presveto Trojstvo silazi u srce naše: Tko ostaje u ljubavi, ostaje u Bogu, a Bog u njemu (1Iv. 4,16).

Pobuđujmo zato često djelo ljubavi, u kojemu govorimo: Ljubim te, Bože moj, svim srcem i svom dušom nada sve, i više nego sam sebe, jer si ti sam u sebi neizmjerno i svake ljubavi dostojno dobro.

Vrelo našem ćudorednom životu jest vjera u Boga koji nam objavljuje svoju ljubav. Sumnje o vjeri zanemaruju držati istinitim ono što je Bog objavio i što Crkva predlaže vjerovati. Nevjerovanje je zanemarivanje objavljene istine. Vjera u ljubav Božju obuhvaća poziv odgovoriti Božjoj ljubavi iskrenom ljubavlju. Prva nam zapovijed nalaže da ljubimo Boga iznad svega, a sva stvorenja poradi njega.

Protiv Božje ljubavi se može grijешiti na razne načine.

Ravnodušnost ne mari za Božju ljubav, ne priznaje da je Bog onaj koji ljubi prvi i nijeće snagu te ljubavi. Nezahvalnost odbija priznati Božju ljubav i uzvratiti Bogu ljubav za ljubav. Mlakost je kolebanje ili nemarna odgovoriti Božjoj ljubavi. Nehaj ili duhovna lijenost dolazi dotle da otklanja radost što dolazi od Boga i da osjeća odbojnost prema božanskom dobru.

Ljubi Boga „svim srcem“! Srce, u Svetomu pismu, nije središte osjećaja, već misli i volje, izvor stremljenja i odluke, središte čovjekove osobnosti, ono najdublje mjesto u čovjeku, u kojemu dolazi do susreta s Bogom. Pavao će reći: „Po vjeri Krist prebiva u srcima vašim, te u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni možete shvatiti. ... te spoznati najspoznatiju ljubav Kristovu“ (Ef 3,17-18). Isus se po vjeri nastanjuje u našem srcu i u ljubavi spoznajemo otajstvo Božjega bića. Isus traži „svim“ srcem, znači: sve mora biti stavljeno u službu ljubavi: razum, volja, osjećaji, cijelo biće, ono najdublje u našem životu.

Ljubi Boga „svom dušom“! Duša je životna snaga. To je ono po čemu čovjek živi, po čemu je čovjek – osoba. To je život koji sav moramo staviti u službu ljubavi.

Ljubi Boga „svim umom“! Um znači moć mišljenja. To je naša sposobnost koja osvjetljuje život i Boga. Srce, dušu i um treba posvema zaposliti i staviti ih do maksimuma u službu ljubavi prema Bogu. Ljubav je jedina koja nas čini djecom i prijateljima Božjim. Ljubav nas jedina sjedinjuje s Bogom.

Kratka šutnja ...

Pjesma: *Mog srca, Bože Isuse, usliši prošnje srcu mom ...*

Primjena na život

Ljubav pronalazi tisuću putova do srca blišnjega. Da bi-

smo po molitvi zadobili Božje milosti, neka naša svakodnevnica bude protkana djelima milosrđa. **Zato:**

Pohodi usamljenoga: U našem prenapučenome svijetu ima nebrojeno ljudi koji su usamljeni. Usamljenost je najveća nevolja mnogih ljudi danas. Usamljenu čovjeku nedostaje topline suosjećajna srca puna razumijevanja. Zato pohodi nekoga tko je usamljen i podari mu toplu riječ.

Podari oprostjenje: Živiš li u miru? Imaš li mir s ljudima oko sebe? Ili si u svađi? Ima li ljudi koji su te uvrijedili, koji su ti nanijeli rane, duboko te povrijedili? Podari tim ljudima oprostjenje. Oprostjenje je najljepši dar. Ono je božanski dar. I nemoj zaboraviti: I tebi treba oprostjenje. Oprostjenje zacjeljuje sve rane, ljubav može opet procvasti. Sam Isus ide putem krajnje, božanske ljubavi: putem praštanja.

Otvori srce za potrebe drugoga: Svaki dan se u skrovnosti događaju čuda. Svaki dan možeš otkriti tisuće malih radosti, radosti koje više i ne primjećuješ. Otvori svoje oči za potrebe drugih! Izađi iz sebe, stavi se u položaj drugih. Pokušaj zaboraviti sebe i pomoći drugima.

Podari malo ljubavi: Podari malo ljubavi onima koji su premalo voljeni. Bez Boga nema kod ljudi ni topline ni ljubavi. Ljubav na zemlji jest kao sunce. Tko ima ljubavi, mnogo mu što može nedostajati. Komu ljubav nedostaje, sve mu nedostaje. Ljubav znači: imati srca za drugoga. Znači toplinu, a nikoga ne povrijediti. Biti vatra, a nikoga ne spržiti.

Učini ljubav opipljivom: Veliku nutarnju radost i duboki mir naći će ljudi koji u današnjem svijetu ljubav čine opipljivom, ne lijepim riječima, nego djelom. Bog je ljubav: za tebe i za mene, u tebi i u meni. Ljubav treba postati vid-

ljiva i dohvatljiva u dobrim djelima, u srdačnosti i dobroti, u razumijevanju za druge, u praštanju koje darivamo, u utjesi koju donosimo. Ti ne živiš samo za sebe. „Svatko za sebe“ to su vrata u pakao. Tvoja zadaća jest svaki dan ostvarivati ljubav, činiti ljubav konkretnom, dati joj lice i oblik. Svijet mora postati bolji po nama.

Podari dobrotu: Gdje stanuje mržnja, tu se Bog ne može nastaniti. Bog stanuje u dobroti čovjeka prema čovjeku, u međusobnom pomirenju, u uzajamnom razumijevanju, u srdačnosti i strpljivosti. Je li kod nas ljubav kod kuće? Hoće li se Bog kod nas nastaniti?

Nahrani gladnoga: Samo kruh koji daješ nekome da ga blaguje, samo taj kruh će te nasititi. Samo bolesnici koje posjetiš, samo oni će te ozdraviti. Samo boli koje ublažiš, samo one će tvoje trpljenje učiniti lakšim. Samo radost koju doneseš, samo ona će te istinski radovati i samo ona sreća koju daješ i tebe će učiniti sretnim.

Budi zahvalan: Zahvalnost je pamćenje srca. Ne moraš biti bogat da bi bio zahvalan. Moraš samo imati dobro srce koje opaža da su ti drugi dobri. Nezahvalnost spada u najružnije i najbolnije stvari koje postoje. Nezahvalnici su slijepi, oni ništa ne zapažaju, ništa ne zamjećuju. Kao da su nesposobni primiti radost, pokazati radost i druge razveseliti.

Završna molitva

Vjerujem u Boga koji je ljubav i koji želi da se njegova ljubav osjeti po svemu svijetu gdje žive ljudi, u njihovim domovima. U ekonomiji ove ljubavi pozvani smo davati više od onoga što posjedujemo. U ekonomiji ljubavi moramo davati sebe. Ta je ljubav neograničena i nekoristoljubiva. Ona pretpostavlja skromnost, jednostavnost, malenost

i predanje. I traži neprestano osobno obraćenje.

Stoga:

Tebi i sebi želim OČI koje će prepoznavati i shvatiti skrivenu Slavu u Božjem stvorenju.

Tebi i sebi želim USTA koja će više hvaliti nego optuživati, više podizati nego uništavati, više se diviti nego prigovarati, više tješiti nego grditi, usta koja neće morati imati zadnju riječ.

Tebi i sebi želim UŠI za profinjeni glas savjesti i često neizrečene riječi bližnjega.

Tebi i sebi želim RUKA koje će davati, rado i bez računice, ali biti i pripravne primati i moći dopustiti da i same budu obdarene, ruke koje će se sklapati na molitvu i tako počivati u otvorenim Božjim rukama.

Tebi i sebi želim NOGE koje će se uvijek iznova odvažiti na prvi korak, i, kad god to bude potrebno, tražiti i ići putovima do drugoga.

Tebi i sebi želim DUHA, dovoljno široka i duboka, duha koji daje naslutiti veličinu Božju.

Tebi i sebi želim SRCE koje će radije ostati ranjivo nego kruto, koje može oprostiti i zaboraviti, srce nježno i uživljeno.

Tebi i sebi želim VOLJU koja je dobra i čini dobro, makar se događa toliko zla, volju koja daje oslonac u nepostojanu tijeku ovoga svijeta.

Tebi i sebi želim živo i nesavladivo POVJERENJE u Boga u svemu i u svakoj prilici. Po Kristu Gospodinu našem. Amen!¹

¹ Usp. Spoznaja zakona ljubavi, Stadlerova poslanica, 4. veljače 1903.

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Uvodna misao

Sveti Otac Franjo nas potiče da neprestano razmatramo djela milosrđa, te ističe da je to “izvor radosti, mira i spokoja. Naše spasenje o tome ovisi. Milosrđe: riječ koja otkriva samo otajstvo Presvetoga Trojstva. Milosrđe: vrhovni i najviši čin u kojemu nam Bog pristupa. Milosrđe: temeljni zakon koji izvire iz srca svake osobe koja iskreno gleda u oči svojih braće i sestara na putu vjere. Milosrđe: most koji spaja Boga i čovjeka, otvarajući nam srca nadi da smo voljeni usprkos našoj grješnosti.” (bula *Misericordiae Vultus*, 2)

U Godini milosrđa pozvani smo zahvaljivati i diviti se Božjoj ljubavi koja nam uvijek milosrdno oprašta i iznova nas prima kao svoju djecu, u izgradnji nebeskoga kraljevstva ovdje i sada. Isus, koji je Očev dar milosrđa, poručuje nam: „Ta Sin Čovječji dođe potražiti i spasiti izgubljeno!“ (Lk 19, 10).

Gospodine, evo me pred Tobom da razmišljamo o Tvojem milosrđu “Jer Ti si, Gospode, dobar i rado praštaš, pun si ljubavi prema svima koji te zazivaju” (Ps 86,5). Pokaži, mi Gospodine, svoje putove, nauči me svojim stazama, istinom me svojom vodi i pouči me, jer Ti si Bog, moj Spasitelj: u Tebe se pouzdajem svagda (Ps 25,4-5). Milosrdni Isuse, molimo Te učini naša srca po srcu svome kako bismo prionuli uz Tvoju Riječ, osluškivali poticaje Duha Svetoga i svjedočili za Tebe riječima i djelima noseći Tvoju dobrotu i nježnost svima kojima nas šalješ.

Pjesma: *Krist jednom stade na žalu*

Misli za razmatranje

Razmišljajući o djelu milosrđa - neuka poučiti - želimo se vratiti izvoru Života, izvoru Ljubavi koja ljubi do kraja, tražiti lice Gospodnje, te, oslušivati što nam ima reći, dati se poučiti od Najboljeg Učitelja koji ima riječi života vječnoga.

Izričaj „neuk“ znači doslovce „onaj koji ne zna“, „onaj koji ne poznaje“ i ukazuje na onoga koji nije poučen. Stadlerova zauzetost da neuke pouči znatno je vidljiva jer poziva puk da prione uz Božju Riječ i da se po njoj ravna, te poziva na pažljivo slušanje propovijedi i razmišljanje o onome što se čuje, da “te riječi ne ostanu bez ploda”. U svojoj brizi da neuke pouči potiče na slušanje Božje riječi, na učenje vjerskih istina koje svaki kršćanin treba znati, poučava svoje stado da „Tko dakle slabo mari za evanđeoske istine, tko si ne daje truda, da čuje njihovo tumačenje, onaj nema svjetla na svojoj stazi, on je slijep kod otvorenih očiju, jer je Riječ Božja svjetlo nogama našim po vijugastim stazama ovoga života. Tko u poniznosti srca svojega sluša Riječ Božju, i u srcu je čuva, dat će mu ona snagu, da nadvlada zapreke, koje se kršćaninu na put stavljaju; dat će mu jakost, da ispuni sve što je potrebno za spasenje“² Stoga, čovjek koji o Riječi Božjoj misli dan i noć - on je kao stablo zasađeno pokraj voda tekućica što u svoje vrijeme donosi plod. Lišće mu nikad ne vene, sve što radi dobrim urodi!” Tako, čovjek koji čita Božju riječ i o njoj razmišlja postaje blagoslovljen, “u svakodnevnim se susretima s Riječju uči otkrivanje životnih puteva i načina prema kojima Bog želi osloboditi svoju djecu, izoštarava

² Pavo Jurišić u Josip Stadler, pod zastavom srca Isusova. Pastoralne poslanice svećenstvu i puku, Sarajevo, 2011., srt.42.

se čovjekovo duhovno čulo za stvari koje se sviđaju Bogu, jača se osjećaj za njegovu volju, dobiva mir i radost radi vjernosti njemu čineći čovjeka osjetljivim i spremnim na sve vrste posluha: evanđelju (*Rim* 10, 16; 2 *Sol* 1,8), vjeri (*Rim* 1,5; 16, 26) i istini (*Gal* 5, 7; 1 *Pet* 1, 22).³ Molimo te, Gospodine, podaj nam milost da - poput Marije - prionemo uz Riječ Božju, o njoj razmišljamo i čuvamo je u srcu kako bismo mogli živjeti od nje i svojim životom bili nositelji Boga čovjeku današnjice.

U evanđelju po Ivanu 8, 31-32 Isus govori svojim učenicima: "Ako ostanete u mojoj Riječi, uistinu moji ste učenici; upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi." Isus govori o istini koju spoznajemo kroz Božju riječ. To je istina o našem spasenju, istina o tome da se Bog utjelovio i postao nama u svemu jednak, osim u grijehu. Bog je započeo djelo milosrđa Isusovim rođenjem, a dovršio ga smrću i uskrsnućem Isusa Krista koje nam daje puninu Božje ljubavi, stoga, neka nas ništa ne odvraća od riječi Božje. Što je hrana tijelu, to je Riječ Božja duši.

Ima li u nama spremnosti da se djelotvorno prepustimo u ruke Božje providnosti i milosrđa? Hoćemo li sa sv. Petrom uskliknuti: "Gospodine, kome da idemo, ti imaš riječi života vječnoga" (*Iv* 6, 68)? "Zar možemo ostaviti Isusa iz čijih usta proizlaze riječi života vječnoga? Komu ćemo ići? Isusa ostaviti, znači ostavljen biti. U Njega su riječi vječne istine i ljubavi, koje vode vjernike u vječni život. U njega vjerovasko, njega kao svoga spasitelja poznamo, komu ćemo ići? Koga li slušati, ako ne spasitelja svoga? Tko će nam tmine našeg uma rasvijetliti, slabocu naše volje ojačati? Recimo samo sa sv. Petrom: Gospodine! Kome ćemo ići, Ti imaš Riječi života vječnoga, i mi

3 Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskoga života. Služenje autoriteta i posluh, Zagreb, 2008., str.13, br.7.

vjerujemo i znamo, da si ti Krist, Sin Boga živoga.”⁴ Potiče nas sv. Augustin: “ispituj se u Riječji Božjoj, pogledaj se točno u njoj. Stavi sebe preda se, i nađeš li da si kriv, popravi se. Nije dakle, braćo dosta, da poslušamo riječ Božju, nego je od potrebe, da je u srcu sačuvamo, te nam ona bude kao ogledalo, gdje ćemo sebe i svoje ponašanje gledati, da li se naše misli i želje, naši govori, naši čini podudaraju sa Riječju Božjom: stavi sebe preda se i nađeš li da si kriv, popravi se”⁵

Pjesma: *Krist na žal* 2. strofa - *Ja sam siromašan čovjek -*

Poticaj

„Sve što pojedinac treba učiniti jest prihvatiti poziv na obraćenje i podvrgnuti se pravdi u ovome posebnom vremenu milosrđa koje Crkva nudi. (...) Milosrđe se ne protivi pravедnosti, nego izražava način na koji Bog postupava s grješnikom, nudeći mu novu priliku da prizna svoj grijeh, za njega se pokaje, obrati se i vjeruje.“ (*Lice milosrđa*, br. 19 i 21). U tu svrhu je Sveti Otac uputio nekoliko vrlo konkretnih savjeta kako bi svi mogli što plodonosnije živjeti Jubilej milosrđa: oraspoložiti se za slušanje Božje riječi i otkrivati vrijednost šutnje kako bi je razmatrali; poduzeti jedno hodočašće koje će predstaviti put što ga svaka osoba prelazi u vlastitome životu; ne suditi, a suosjećati, opraštati i darivati; otvoriti srce onima koji žive i u najudaljenijim egzistencijalnim periferijama, noseći riječ i gestu utjehe, oslobođenja; živjeti tjelesna i duhovna djela milosrđa; otvoreno, mudro, budno, čestito i transparentno se boriti protiv korupcije, prokazujući svaku zlorababu dobara; intenzivnije živjeti svakodnevicu uz Božju riječ i slavljenje sakramenta pomirenja kako bi se primilo oprost Oca (*usp.*

⁴ Stadler, str.43.

⁵ Stadler, str. 44.

Isto, 13-19; 22). „Ova je, dakle, izvanredna Sveta godina posvećena tomu da živimo u svakodnevnome životu milosrđe koje Otac neprestano proteže na sve nas. Dopustimo da nas u ovome Jubileju Bog iznenadi. On se nikada ne umara širom otvarati vrata svoga srca i ponavljati nam da nas voli i da želi dijeliti s nama svoj život“ (*Isto*, 25). Neka nas sve na tom putu prati zagovor Marije, Majke milosrđa, kako bismo bili glasnici Božje ljubavi i milosrđa u svijetu, među ljudima kojima smo poslani ili koji su stavljeni na naš životni put.

Molitva

Gospodine, učini me oruđem svoga mira:

Gdje je mržnja, da donosim ljubav!

Gdje je uvreda, da donosim praštanje!

Gdje je nesloga, da donosim jedinstvo!

Gdje je zabluda, da donosim istinu!

Gdje je sumnja, da donosim vjeru!

Gdje je očaj, da donosim nadu!

Gdje je tama, da donosim svjetlo!

Gdje je žalost, da donosim radost!

Gospodine, učini da ne tražim:

- da me tješe, nego da ja tješim druge;

- da ne zahtijevam da me razumiju,
nego da se trudim razumjeti druge;

- da ne tražim samo da me ljube,
nego da i ja ljubim druge!

Jer, tko se daruje, prima:

tko prašta, bit će mu oprošteno,

i tko umire sebi, rađa se za život vječni!

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Uvodna misao

Cijelu godinu (koja je pred nama) živjet ćemo u ozračju izvanrednoga jubileja svete Godine milosrđa, pod geslom *Misericordes sicut Pater* –.Milosrdni kao Otac (usp. Lk. 6,36) koju je na svetkovinu Bezgrješnoga začeća Blažene Djevice Marije, 8. prosinca prošle godine, otvarajući sveta vrata bazilike svetoga Petra u Rimu započeo papa Franjo. Ako ovu izgovorenu rečenicu bar letimično razložimo, donekle ćemo razumjeti puni smisao događaja koji slavimo i milosnoga dara koji nam se nudi i „servira kao na tacni“, a pozvani smo, tek uzeti ga.

Po čemu se ova Sveta godina razlikuje od dosadašnjih? Mnoštvo je novosti, a jedna je od njih da se vrata Svete godine ne otvaraju samo u Vječnome gradu, nego u svakoj biskupiji: u katedralama, te u značajnim crkvama i svetištima. Kroz sveta vrata ne prolazi se samo u crkvama, kroz njih su pozvani proći i svi oni koji se nalaze u bolesničkim krevetima, ili su lišeni slobode, a prelazeći prag svoje sobe ili ćelije, mogu doživjeti ta svoja vrata kao Sveta vrata milosrđa. Poruka je više nego jasna: ne mora se ići u Rim, niti poduzeti naporan put, ili hodočašće kako bi se zadobilo Božje milosrđe.

Kratka šutnja

Uronimo u svoju dubinu i prolistajmo knjigu svoga života ...

Pjesma: *Milosrđe tvoje veće, nego moje sve krivine;
Tvoja milost pustit neće, skrušen grješnik da pogine.*

Misli za razmatranje

Nadbiskup Stadler u svojoj korizmenoj poslanici puku 1892. godine piše da milosrdni Otac ide ususret izgubljenim sinovima i kćerima, i to prvenstveno po svome Sinu Isusu Kristu koji - svojim utjelovljenjem i ljudskim rođenjem - poduzima najveće hodočašće u povijesti svijeta. Hodočašće je to koje ide od neba do Zemlje, od Boga do čovjeka i od Boga u čovjeka. Već više od dvije tisuće godina milosrđe Božje se utjelovilo i postalo vidljivo i opipljivo. Ne moramo putovati svijetom niti se moramo penjati na nebesa da bismo Ga vidjeli, susreli, ili zadobili, jer je ono tu među nama. Tu je među nama utjelovljena riječ Božja – Isus Krist! Tu je, među nama, on sam prisutan u svojoj riječi i u svome tijelu i krvi koju svaki dan blagujemo u slavlju svete euharistije. Tu je, među nama, po svim drugim svetim sakramentima, kao i po zajednici vjernika koja se dnevno i tjedno okuplja u njegovo ime.

Papa Franjo želi da ga u ovoj Svetoj godini na poseban način iskusimo kao milosrđe koje ćemo mi doživjeti u vlastitome životu i osjetiti na svoj koži. Sredstvo kojim se to postiže zove se sakrament pomirenja ili pokore, čiji je sastavni dio ispovijed grijeha kao jedna od komponenti ovoga sakramenta. Drugim riječima, nije dovoljno samo grijeh priznati ili ga izreći, nego je još važnije vjerovati da nam ga Bog oprašta i daje mogućnost novog života i novoga početka. Takvo iskustvo praštanja osposobljava nas donijeti odluku da ćemo iz ljubavi prema Njemu, koji je širok u praštanju i milosrđu, i mi promijeniti svoj život i uputiti se putem svetosti, tako što ćemo drugima iskazivati milosrđe.

Veoma je važno da ovu milosnu godinu ne doživimo jednosmjerno. Nemojmo misliti kako je smisao ove Godine milosrđa da Bog i drugi ljudi meni trebaju iskazivati mi-

losrđe, a da ja pri tome ne trebam „ni prstom maknuti“. Za pravilno razumijevanje ove godine potrebno je često u danu sjetiti se i ponoviti geslo ove godine *Misericordes sicut Pater – Milosrdni kao Otac*.

Grješnika ukoriti, grješnika ljubiti ...

Od sredstava tjelesnih i duhovnih djela milosrđa mi ćemo se na trenutak zadržati, budući da smo svi potrebni Božjega milosrđa, na „Knjizi života – Bibliji“ te vidjeti, kako Bog u Staromu i u Novome zavjetu iskazuje svoje milosrđe prema svome „remek djelu - stvaranju – čovjeka“.

Nadalje, u korizmenoj poslanici nadbiskupa Stadlera iščitavamo u Starome zavjetu da se Bog već Mojsiju objavljuje kao „milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću“ (Izl 34, 6). Upravo „Božje milosrđe vodi izraelski narod na dugačkome putu oslobođenja.“ U psalmima pak čitamo o milosrdnome Bogu koji „otpušta sve grijehе i iscjeljuje sve naše slabosti“ (Ps 103, 3), čija je „ljubav vječna“ (Ps 136) i kojega tražimo „neka se spomene svoje nježnosti i ljubavi svoje dovijeka“ (Ps 25, 6). Iako je slika o Bogu kakav se predstavlja u Starome zavjetu često obilježena njegovom srdžbom i osvetom, papa otklanja takvu predodžbu smatrajući da „Božji gnjev može trajati tek trenutak, ali milosrđe dovijeka.“

U Novome pak, zavjetu, poruka milosrđa zadobiva još snažniju i eksplicitniju notu. Služeći se prisposodobama, Učitelj Isus poučava svoje učenike o milosrđu. Gotovo paradigmatisku poruku milosrđa predstavljaju tri prisposdobe iz Lukina evanđelja, o izgubljenoj ovci, izgubljenoj drahmi te izgubljenomu sinu (Lk 15, 1-32). Svaka od njih je obilježena velikom radošću, gospodarovom kad pronađe izgubljenu ovcu, radošću žene kad pronađe drahmu te radošću oca koji dočekuje razmetnoga sina. Papa će kazati

da se Božja radost očituje napose u činu opraštanja i tim više „u ovim prispodobama pronalazimo samu srž evanđelja i naše vjere, gdje je milosrđe predstavljeno kao snaga koja nadilazi sve, ispunjava srce ljubavlju i donosi utjehu opraštanjem“.

Dakle, upravo su prispodobe najispravniji ključ za razumijevanje poruke milosrđa. Uz ove, u Lukinu evanđelju čitamo i o milosrdnome Samaritancu (Lk 10, 29-37), čovjeku koji iz prezrena naroda bez obaveze čini milosrdni ustupak ranjeniku koji leži na putu, a kojega prethodno zaobilaze svećenik i levit. Tako jedan nepodobni Samaritanac postaje norma djelovanja nakon što Učitelj kaže: „Idi, pa i ti čini tako“ (Lk, 10, 37). U Matejevju evanđelju, na Petrov upit treba li bratu oprostiti do sedam puta, Isus odgovara: „Ne sedam puta, već sedamdeset puta sedam“ (Mt 18, 21-22). Drugim riječima, opraštanju nema kraja. Na posljetku, koncizno sročena poruka Lukina evanđelja, pa i svakog drugoga, glasi: „Ne sudite i nećete biti suđeni (...) praštajte i oprostit će vam se (...), mjerit će vam se mjerom kojom vi mjerite“ (Lk. 6, 37-38).

Opominjati grješnika jest, poput većine ostalih djela, recipročan čin. Kako očekivati da će me netko opomenuti, ako i sam to ne činim na ovaj, ili onaj način. Pri tome uvijek valja imati na pameti, kao što i nadbiskup Stadler, među ostalim, spominje da Bog nikada nije srdit na grješnika već na grijeh. Upravo se ovdje radi o polaganju ispita iz našega kršćanskoga poziva. Bez obzira na neugodnost pristupu dotičnome grješniku, mi bismo bez ustručavanja, ali s puno ljubavi i razumijevanja - poput našega Učitelja - trebali pristupiti te u dobroj namjeri opomenuti i ukazati grješniku na njegov grijeh. Ne osuditi ga, nego ga - s puno ljubavi - lijepim savjetom pokušat i vratiti u zajednicu „Mira i Dobra“. Ako želimo biti vjerodostojni, a želimo,

moramo se u tim prigodnim trenucima poniziti, svoj ponos gurnuti u stranu i, poput Učitelja, prihvatiti „grješnika“ i pomoći mu da se vrati na pravi put, na put Istine i Života. Opraštati uvrede i biti strpljiv s onima koji nam nanose zlo jest, s druge strane, najzahtjevniji čin. No, tko također nosi sa sobom i najveći mogući učinak - znamo li koliko drugoj osobi oprost može značiti i koliko novih plodova takav čin može donijeti?

Pjesma

*Ti, Gospodine, ljubiš sva bića
i ne mrziš ni jedno koje si stvorio.
Blago kažnjavaš prestupnike, jer ti si Bog naš,
jer ti si Bog naš.*

Misli za konkretan život

Isus je svojim učenicima upravo milosrđe postavio kao prvo životno pravilo – slijeđenje toga pravila nosi pak sa sobom svu teološku ozbiljnost – ono je pravo očitovanje Kraljevstva Božjega. Neka melem milosrđa dosegne svakoga, bilo vjernika bilo onoga daleko od toga, kao znak da je Kraljevstvo Božje već prisutno među nama.

To je krajnja poruka nadolazećega Jubileja: biti milosrdan, znači biti dionikom Kraljevstva Božjega ovdje i sada. Dakle, milosrđe - kao etički model - središte je kršćanske prakse svakog Isusova učenika ukoliko se sjetimo da nije on samo Krist, Mesija ili Spasitelj, nego i Učitelj. U tome smislu papa veli da bi „u našim župama, zajednicama, udrugama i pokretima, ukoliko, gdje god da ima kršćana, svatko morao pronaći oazu milosrđa.“ To je uistinu Kraljevstvo Božje – biti oazom milosrđa čineći tjelesna i duhovna djela milosrđa. Zaključno bih dodala dva pitanja za svakodnevno razmatranje u povodu Svete godine milo-

srđa, da ne bude tek nominalno sveta nego i zbiljski: jesam li slušao danas Učitelja i jesam li bio danas nekome oaza? Da bi zaista nekome bio oaza, potrebno je da konačno zaživim ljubav.

Ljubav? Bog je ljubav; ljubiti nam je jedni druge Kristovom ljubavlju, iz Kristova Duha koji je u nama ... Lako je ljubiti one naše mile i drage, bliske i slične ... ali prihvatit nam je izazov i ljubiti one koji nas sputavaju, sapliću i podmeću nam na putu života, one koji nam sunce pretvaraju u sjenu, a smijeh u suze ... I njih nam je ljubiti križnom ljubavlju – ljubavlju križa.

Ljubav!?! Ne znam. Suvišno je govoriti. Treba se svakoga dana iznova za ljubav opredjeljivati. Ne treba govoriti, pisati. Treba ljubiti.

“Kad se ljubav dogodila, tada se rodio i jedan čitav novi svemir. I, još više, dogodila se božanska stvarnost, koja više nikako ne može biti uništena, jer je jednom iz ništavila božanskom moću pozvana na život, iz vječnosti se uselila u vrijeme, da bi trenutku vremena poklonila vječnost ...

Samo u ljubavi traje vječnost. Tu nema smrti. Tu živi nada. Tu se čovjek može susresti s čovjekom ili Bogom, s osobom drugoga, a da nije u strahu da će sebe izgubiti. Tu ne postoji opasnost, da će drugoga smatrati sredstvom, da će ga iskorištavati u vlastite svrhe. Tu mi, u srcu, po ljubavi, drugi postaje potreban, da bih u njemu, kao u ogledalu, sagledao svoj vlastiti život i tako potvrdio svoju vlastitu egzistenciju ...

Ljubav je dar poljupca, ona je blagoslov odnosa, ona je prozor transcendencije. I mi ćemo, poput Trnoružice, tek onda biti probuđeni u svome čovječstvu, ako nas poljubac ljubavi pozove na život. Tada će nam sve postati živo, jer

smo živi i mi sami; svugdje ćemo susretati bogatstvo, jer smo i mi sami bogati. Radost će nas ispunjati i preko nas se prelijevati poput morske plime. Zato je istinita smiona riječ sv. Augustina : ‘Ljubav je moja težina; ona me nosi kamo god idem’!” U ovoj Svetoj godini milosrđa pođimo putem ljubavi i budimo jedni drugima ljubav onako kakav je prema svakom od nas milosrdni Otac, pun milosrđa i praštanja!

Završna molitva

Gospodine Isuse, htio si da Te zovu prijateljem grješnika. Otajstvom svoje smrti i uskrsnuća oslobodi me od mojih grijeha. Neka u meni raste Tvoj mir da donosim plodove ljubavi, pravednosti i istine. Amen!

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Pjesma: *Napustiti nas može i prijatelj i brat.*

Gospodine, sabrani smo u tvoje ime da zajedno razmišljamo, molimo, da se zaustavimo na trenutak i pred Tebe stavimo sve ono što jesmo. Želimo pred Tvoje milosrdno srce staviti sve žalosne, nevoljene, sve patnike, sve one koji iz bilo kojih razloga nemaju nadu za bolje sutra, za sve one koji očajavaju, čija je vjera poput trske koju vjetar svija u svim smjerovima. Došli smo otvoriti svoje srce Tvomu, jer znamo da svaki naš hod s Tobom, Gospodine, čisti naše srce, tješi ga i daje mu sigurnost, učvršćuje našu vjeru i usavršava našu ljubav. Sve što imamo i jesmo tvoje je, Gospodine.

Na osobit način u ovom našem zajedničkom prijateljevanju s Tobom želimo razmišljati o duhovnom djelu milosrđa - Žalosna i nevoljna utješiti - po uzoru sluga Božjega Stadlera.

Sluga Božji Stadler tolike je tješio ne samo riječima nego i konkretnom ljubavlju koja nikada nije jenjavala. Svjestan je bio tolikih koji su žalosni i nevoljni te i sam, poučen vlastitim iskustvom, reče: „*Nevolja uči ljude što nikada ne bi znali. Tko nikada nije trpio, i ne zna ništa. Ne poznaje ljude, niti pak samoga sebe.*“

Kratka šutnja

Misli za razmatranje

Svi smo pozvani na vršenje evanđeoskoga duhovnoga djela milosrđa. Naše dopiranje do drugih može biti kvalitetno jedino ako budemo gajili svakodnevno u sebi svijest po-

slanja i odgovornosti. Isus nam je pokazao divan primjer. On na križu tješi, hrabri razbojnika, obećavajući mu čak i raj. „*Zaista ti kažem, danas ćeš biti sa mnom u raj* ...“

Lice milosrđa Božjega je - Isus Krist.

„Bog je tako ljubio svijet da je dao svoga jedinorođenoga Sina da ne pogine ni jedan koji u nj vjeruje, već da ima život vječni.“

Živimo u svijetu tolikih nevoljnih iskušenja, ratova, beznađa, nevjere. Ponekad nam se čak čini da sve izmiče kontroli i da nam nema spasa, zbog čega postajemo nevoljni, tjeskobni. Gospodine, odgoji naše srce da u tim trenucima svoj pogled upravimo u Tvoje milosrdne srce. Tamo, gdje si Ti, Gospodine, tamo nema mjesta za tugovanje. Pouči nas, Gospodine, da se ne žalimo kada nam je teško, želimo biti spremni s drugima dijeliti njihovu žalost i nevolju.

Trebamo stalno razmatrati otajstvo milosrđa. Ono je naša utjeha, ono je izvor naše radosti, spokoja i mira. Milosrđe je temeljni zakon ljubavi svake osobe, svakog pojedinca. Tko je milosrdan, taj i ljubi Kristovom ljubavi. Uistinu smo pozvani biti milosrdni, jer je Isus pokazao svoje neizmjereno milosrđe za sve nas. To je naša utjeha, to je put svakog kršćanina.

Pjesma: *Milosrđe tvoje veće...*

U milosrđu se ne može pretjerati, u nadi se ne može biti postidjen, niti razočaran. Tješiti može samo onaj tko je pun vjere i ljubavi.

Što je čovjek bez ljubavi?

Osjetljivost za čovjeka i njegove potrebe osobito je resilo slugu Božjega Stadlera, Znao je da u svim potrebnima koje susreće nalazi Krista. Tako je cijeli svoj život imao pred

očima potrebne. Njegovo milosrđe bilo je vidljivo u svim njegovim djelima. Sve potrebite stavlja pred lice Božje. Po tim djelima je i sam postao živa Božja, riječ pretočena u ljubav. Stoga je i govorio: „Ljubav je samo nebo...“

Gospodine, potakni nas svojim milosrđem da naša ljubav ne bude iz interesa. Naše srce učini spremnim da možemo biti blizu svima koji su potrebni naše pomoći.

Sestro, brate, ohrabri se. Imaj srce i pođimo u pohode onima koji su ucvijeljeni, žalosni, onima koji nemaju nikoga da im bude blizu u njihovim patnjama i tko bi im iskazao ljubav. Budimo spremni izići iz sebe, darovati sebe, darovati svoje vrijeme; budimo milosrdni.

Zanimljiva misao sluga Božjega je: „Svakog vjernika misli trebaju da idu za tim da poznaju Isusovu ljubav.“

Kao vjernik, sestra, Prijatelj maloga Isusa, zapitajmo se *koliko ljubimo poput Isusa i koliko smo milosrdni poput Njega?*

Upravo na tu ljubav sluga Božji Stadler poziva i tebe i mene. Lako prihvatljivim se čini ljubav prema Isusu da se ne traži kao povratak ljubav prema bližnjemu. Kristovo milosrdno srce prostrano je i beskrajno, jer u njemu ima mjesta za svakoga. Takvi bismo trebali biti i ti i ja; svojim životom trebamo ponoviti Isusov život, svima pružiti ruku i srce, za svakoga naći riječ utjehe i svima biti Kristova nada, nada koja tješi. Svakoga učiniti veselijim, radosnijim, svetijim.

Koliko je to moguće?

Sigurno, to nije uvijek lako, ali je uvijek potrebno. Potrebno je izići iz sebe. Ako u čovjeku gledamo samo čovjeka, lako ćemo ga prezreti, osuditi, ražalostiti, a ako gledamo u svakom čovjeku Isusova brata, lako ćemo ga voljeti, prihvatiti i utješiti.

Nadbiskup Stadler ističe kako mu je teško pri srcu, žalostan je što toliki vjernici žive u teškomu smrtnome grijehu. Žalostan je jer vjernici u takvome grijehu puno trpe. Svakog vjernika treba čistiti od teškoga grijeha, potrebno je naći načina približiti Božje milosrđe, a ako se ne učini, ističe nadbiskup Stadler, imat će velikih posljedica. Lijek koji nas ponovno približava k Bogu je sakrament svete ispovijedi i molitva. „ne znam ima li istine koju nam Gospodin toliko na srce stavlja koliko molitvu, njome možemo sve isprositi.“

Nadbiskup Stadler prepoznaje one koji su udaljeni od Boga. Koliko nastojanja sluga Božji čini da bi grješniku približio Kristovo milosrdno srce. Potiče svećenike da vjernicima omoguće sakrament pomirenja. Da bismo mogli živjeti po zakonu ljubavi, nadbiskup Stadler nam govori o sredstvima koja nam u tome pomažu: molitva, adoracija i sakramenti. Ljubiti bližnjega, znači - pomagati njegovim potrebama s Isusovim osjećajima dobrote.

Promatrajući Isusa, vidimo da je On ljubio bližnjega ne samo ozdravljajući, tješeći, hraneći, nego i opraštajući grijehe. Trpi za svakoga od nas. Naša ljubav prema bližnjemu ne može se ograničiti samo na neka djela milosrđa; potrebno je dati i vlastito trpljenje. Niti jedan čovjek u svome životu nije pošteđen kušnje, jer prođe kroz iskustvo boli i patnje. Različiti su oblici patnje.

Sluga Božji ističe da postoje patnje koje su izazvane osobnim grijehom. Čovjek nije oslobođen patnje, bio on bogat ili siromašan, mlad ili star. Milosrdnim srcem dokazujemo da je svaki čovjek naš, a time i Isusov brat.

Kratka šutnja

Gospodine, ja se Tebi prepuštam, čini sa mnom što Te vo-

lja. Za sve što učiniš sa mnom – Hvala Ti!. Na sve sam spreman, sve prihvaćam. Neka se samo Tvoja volja izvrši na meni i na svim tvojim stvorenjima, ne težim ni za čim drugim. Bože moj, u ruke Tvoje polažem svoju dušu. Tebi je dajem, Bože moj, svom ljubavlju svoga srca, jer Te ljubim i jer me ta ljubav tjera da Ti se predam.

Pjesma: *Kakav prijatelj je Isus...*

Poticajne misli

- ◆ Gospodine, otvori i nama oči da vidimo kad nas netko traži za utjehu. Zagrij nam srca da budemo dobri prema svim ljudima. Nahrani nas svojoj Riječju da bismo mogli biti utjeha svima koji su žalosni i nevoljni.
- ◆ Pomozi nam, Gospodine, da naša ljubav prema Tebi i bližnjemu bude savršena, da se po uzoru sluge Božjega Stadlera - u svemu proslavi Tvoje ime.
- ◆ Neka nas ovo razmišljanje na temu Stadlerovim stopama u Godini milosrđa hrabri u dosljednoj ljubavi prema bratu čovjeku, kako bi ta ljubav zahvatila naše duše, naše bližnje, naše obitelji. Tada će nas zahvatiti sam Isus. Zato nemojmo dozvoliti da pored nas prolaze oni koji su bez cilja.
- ◆ Gospodine, Tvoje riječi su nama utjeha: „Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti ... „, Ponekad se i sami osjećamo umornima, opterećenima, žalosnima, zato molimo da nas umorne, opterećene, žalosne Ti krijepiš i tješiš.

Pjesma: *Odzivam se, Isuse... ili Dođite k meni svi vi žalosni ...*

- ◆ Gospodine, potakni nam srca na otvorenost da znamo da nam je molitva potrebna za spas. Sluga Božji Stadler svima na srce stavlja molitvu kao glavni posao, Nema milosti gdje se ne moli, „Molite i primit ćete ...“

- ◆ Bože, izvore vječne ljubavi, Oče milosrđa, operi nas od naših grijeha, očisti nas po svome Sinu Isusu Kristu od svih naših nečistoća, oslobodi nas od svih ovisnosti i oprosti nam sve naše slabosti. Milosrdni Isuse, nauči i nas da i mi, poput Tebe, budemo milosrdni u praštanju.
- ◆ Hvala Ti, Gospodine, za slugu svoga - Stadlera - koji nam je svojim življenjem pokazao primjer da je bio čovjek za svakoga. To je izazov i nama danas, jer je bio i otac i majka za drugoga. To je poseban izazov u ovom našem vremenu, svakom pojedincu. Nauči i nas, Isuse, da živimo za druge.
- ◆ Hvala Ti, Gospodine, za dar ljubavi, oprosti nam za trenutke žalosti kada je naše srce bilo zatvoreno prema potrebama drugih i kad u njemu nije bilo mjesta za djelo Tvoje ljubavi. Hvala Ti, Gospodine, za spoznaju što se uvijek možemo iznova puniti Tvojom milošću i uvijek biti nove osobe prožete Tvojim Duhom. Neka nas u tome nadahnjuju riječi nadbiskupa Stadlera „Ništa nije plemenitije od ljubavi; ona je kraljica krijeposti ...“

Pjesma: *Imal žalost bilo gdje ...*

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Uvodna misao

Tema ovoga razmatranja je Uvreda oprostiti, a poticajne misli nalazimo u *Korizmenoj poslanici* našega Utemeljitelja, sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera. *Poslanica* je objavljena 20. veljače 1905. U njoj se prvenstveno ističe uzvišeni zakon ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. „Taj zakon zapovijeda – ističe nadbiskup Stadler – samo jedno: ljubav; a jedno samo zabranjuje: mržnju. Isključiti mržnju i sve činiti, da vlada, kraljuje ljubav: to je sav zakon; zato se taj zakon i zove zakon ljubavi.“

Hvalospjev ljubavi nalazimo u *Prvoj poslanici Korinćanima* (13, 1-13), u kojoj piše: ljubav „ne zavidi ... ne razdražuje se ... ne traži svoje ..., sve pokriva ... sve trpi, sve opraštaj“.

Papa Franjo je bulom *Lice milosrđa* ovu godinu proglasio godinom *Božanskog milosrđa*. Na taj način naglašava bit kršćanske vjere: „Bog je milosrdan i milostiv, spor na srdžbu, bogat ljubavlju i vjernošću,“ (Izl 34,6). „Kako samo želim – moli Papa – da nadolazeće godine budu prožete milosrđem, da bismo išli ususret svakoj osobi, noseći Božju dobrotu i nježnost“ (LM 5). „U poredbi posvećenoj milosrđu, Isus otkriva prirodu Boga kao Oca koji nikad ne odustaje dok nije oprostio grešku i suosjećanjem i milosrđem prešao odbijanje. Dobro su nam poznate te poredbe, točno tri: izgubljena ovca, izgubljeni novčić i otac s dva sina (usp. Lk 15:1-32). U tim je usporedbama Bog

uvijek predstavljen pun radosti, osobito kada oprašta. U njima nalazimo srž Evanđelja i naše vjere, jer je milosrđe predstavljeno kao sila koja sve prevladava, ispunjava srce ljubavlju i donosi utjehu kroz oprost“ (LM 9).

Zaustavimo se kratko u šutnji, pohranimo u vlastito srce riječi *Prve Korinćanima*, riječi našega Utemeljitelja i riječi pape Franje!

Unatoč stotinama propovijedi o opraštanju, ne opraštamo lako, niti se nama lako oprašta. Uviđamo da je opraštanje uvijek teže ного što to propovijedi govore. Naglašavamo povrede, ulazimo u potankosti kako bi obrazložili svoje ponašanje, nastavljamo međusobne prepirke (da ne kažemo svađe), kažnjavamo sebe i druge, sve kako bismo izbjegli čin opraštanja.

O drami praštanja i teškoći zajedničkoga življenja običavao je govoriti Mark Twain, američki pisac i suvremenik nadbiskupa Stadlera; on pripovijeda da je napravio pokus: stavio psa i mačku zajedno u kavez ne bi li vidio slažu li se. Pošto su se slagali, stavio je pticu, svinju i kozu. Nakon kratke prilagodbe i oni su se slagali. Tada je stavio tri zavađene osobe: ubrzo nije bilo niti jedne žive. Mržnja je učinila svoje!

Naš Utemeljitelj, nadbiskup Stadler, usrdno potiče: „Ljubav što je jedan čovjek duguje naspram drugim ljudima, seže daleko, jer ih je dužan ljubiti kao sama sebe, a izražava se u ovim riječima: Ne čini drugome, što ti ne bi rad da ti drugi učini! Ti ne bi rad, da se tako ubije, da ti krade, da poželi što tvoga; ne učini dakle ni ti komu što slično: Ne ubij dakle ni rukom ni jezikom ... Božji zakon zabranjuje laž; a što je laž, ako ne mržnja na istinu ili ravnodušnost naspram istini, što je jedno od prvih dobara ... Ništa se u Dekalogu ne zaboravlja; sve se u njemu nalazi ... Svaku

pohlepu, svaku požudu, svaku misao, svaku zavist, što bi išlo na štetu drugomu, Bog zabranjuje ...“

Pjesma (*Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, br. 260*)

*O da bude radost među nama,
što smo Krvlju Kristovom oprani,
o da bude ljubav među nama,
što smo braćom Kristovom prozvani
O da bude mir na cijelom svijetu
sveti mir što, Kriste, obećavaš
o da bude u svakome srcu
oganj živi što ga ti razgaraš.*

Misli za razmatranje

Čitajući neke starozavjetne knjige, a posebno psalme, susrećemo se naizgled s prirodnijim odgovorom na učinjenu nepravdu. Ondje se priziva Bog da nam pomogne u izvršenju ljudske pravde ovdje na Zemlji. Mnogi psalmi izražavaju isti osjećaj preklinjući Boga da pomogne osvetiti nepravdu. To je ljudsko ponašanje. „Gospode, ako me ne možeš učiniti mršavom, čini onda moje prijatelje debelima“, jednom je molila komičarka Erma Bombeck. Što može biti više ljudsko?

Unatoč tomu Isus nas je naučio moliti potpuno suprotno: „Oprosti nam duge naše kao što i mi opraštamo dužnicima našim“ (Mt 6,12). Isus se poziva na Božje oprostjenje zbog naše potrebe da i mi oprostimo nepravedna djela.

Niti jedna riječ nije toliko izazovna od malene riječi ‘kao’ u molitvi Očenaša. Što riječ ‘kao’ čini toliko strašnom? Činjenica da Isus povezuje Očevo oprostjenje s našim opraštanjem bližnjima. Isusova sljedeća napomena nije mogla biti izričitija: „Ako vi otpustite ljudima njihove prijestupe, otpustit će i vama Otac vaš nebeski“ (Mt 6,15).

Naš Utemeljitelj, duboko potresen tim Isusovim nalogom, povezuje oprostjenje bližnjemu sa zakonom ljubavi, kad kaže: „Trebalo ljubiti Boga, koji je neizmjerljivo dobar, ljubazan i savršen, koji je najviše dobro; a treba ljubiti i bližnjega, koji je stvoren na sliku i priliku Božju, koji je ovdje na Zemlji prvo i najplemenitije od stvorenih dobara. ...“

U svijetu koji se vodi zakonima nemilosti, Isus ne samo da traži, nego zahtijeva odgovor oprostjenja. Potreba za oprostjenjem je toliko važna da prethodi „vjerskim dužnostima“: „Ako dakle prinosiš dar na oltar pa se ondje sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi dar pred oltarom, idi i najprije se izmiri s bratom, a onda dođi i prinesi dar“ (Mt 5,23-24).

Isus je prisposobu o sluzi koji ne oprašta zaključio prizorom u kojemu gospodar predaje slugu u zatvor na mučenje. „Tako će i Otac moj nebeski učiniti s vama ako svatko od srca ne oprostio svome bratu“ (Mt 18,15). Možda bismo nekad poželjeli, da ovih riječi nema u Bibliji, no tu su, iz usta samoga Krista. Bog nam je dao strašan zadatak: oduzimajući oprostjenje drugima, pokazujemo da oni nisu vrijedni Božjega oprostjenja, a time nismo ni mi. Na neki tajanstven način Božje oprostjenje ovisi o nama. Kako se možemo nadati milosti ako je sami ne dajemo?

Pjesma (*Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, br. 994*)

*Milost koja sve vodi nas
Daje snagu i mir
Oživjela je život moj
Bijah slijep, a sada vidim
Vrijeme teče prolazi sve
Milost nam, Bože, daj
Da živjeći ne umremo
Da svjetlo budeš nama.*

Ako postavimo pitanje ljudima koji i nisu baš vele vjernici: Što znaju o Isusu?, Mogu li se sjetiti ičega što je Isus rekao?, najčešće se čuje odgovor: „Ljubi svoje neprijatelje“. To Isusovo učenje, više od bilo kojeg drugog, zna i nevjernik. Takvo stajalište je naizgled neprirodno. Dovoljno je teško oprostiti svojoj lošoj braći, kao što je to Josip učinio, ali svojim neprijateljima? Bandi skitnica s kraja ulice? Ili onima koji su nas teško uvrijedili?

Zbog čega bi Bog od nas zahtijevao neprirodni čin koji se kosi s primarnim instinktom? Što je u opraštanju toliko važno da mora postati središte naše vjere? Evanđelja nam pružaju jasan odgovor zbog čega Bog od nas zahtijeva opraštenje: zbog toga što je on takav Bog. Kada je Isus prvi put izdao zapovijed: „Ljubi svoje neprijatelje“, dodao je sljedeći razlog, „... da budete sinovi svoga Oca koji je na nebesima jer on daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada nepravednicima i pravednicima“ (Mt 5, 44-47).

Svatko – kaže Isus – može voljeti prijatelje i obitelj: „Zar ne čine to isto i pogani?“ Sinovi i kćeri Oca Nebeskoga pozvani su na vršenje višeg zakona kako bi nalikovali opraštajućem Ocu. Pozvani smo da budemo slični Božjoj obitelji. Opraštenje je konačno i čin vjere. Opraštanjem drugomu, vjerujem da je Bog bolji sudac od mene. Opraštanjem, napuštam svoje pravo na osvetu i sva pitanja pravde ostavljam Bogu.

Kada je Josip konačno došao do točke opraštanja svojoj braći, bol nije nestala, već je teret da bude njihov sudac spao s njega. Iako opraštanjem povreda ne nestaje, ona pada s mene i preuzima je Bog koji zna što će s njom učiniti. Naravno, takva odluka uključuje rizik: rizik da Bog neće učiniti osobi ono što bismo joj mi učinili.

Zaustavimo se kratko u šutnji, razmišljajući o opraštanju kao činu vjere!

Pjesma (*Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, br. 993*)

*Bože moj, dopusti mi, aleluja
Mira tvog da budem glas, aleluja;
Ima li mržnja bilo gdje, aleluja
Daj da ljubav nosim tu, aleluja;
Ima li očaj bilo gdje, aleluja
Daj da nadu nosim tu, aleluja;
Ima li žalost bilo gdje, aleluja
Daj da radost budem tu, aleluja.*

Iako nadbiskup Stadler u spomenutoj Poslanici ne rabi riječ *oproštenje*, ono je bitni dio ljubavi prema bližnjemu, ljubavi koju Stadler toliko puta podvlači, pa piše: „A tko održava danas osmu zapovijed? Je li ikad prije bilo više ogovaranja, ocrnjivanja i laganja nego danas? Pred sudom, i crkvenim, pred poglavarstvom i za svečane prisege laže se, i laž se ne drži laž, niti je se mnogi stide više ...“

„Koliko puta trebam svome bratu oprostiti grijehe?“, upitao je jednom Petar Isusa. „Do sedam puta?“ Petar je promašio količinu jer su rabini njegova vremena predlagali tri puta kao najveći broj opraštanja. „Ne sedam puta, već sedamdeset i sedam puta“, odmah je odgovorio Isus; oproštenje, smatrao je, nije stvar koju brojiš na kalkulator. Zbog Petrova pitanja, Isus je ispričao priču o slugi koji je upao u dug od nekoliko milijuna dolara. Činjenica da niti jedan sluga ne može sakupiti toliki dug naglašava ono što je Isus želio reći: uzimanje njegove obitelji, djece i čitavog vlasništva ne bi bilo dostatno za pokrivanje duga. To što je učinio, neoprostivo je. Kralj, sažalivši se, bez obzira na to, poništava dug i oslobađa slugu.

Odjednom se situacija okreće. Sluga, kojemu je upravo bilo oprošteno, tereti kolegu koji mu je bio dužan nekog sitniša i počinje ga gnjaviti. „Plati što mi duguješ!“, zahtijevao je i baca čovjeka u zatvor.

Kad kaže da kralj predstavlja Boga, postaje jasnim zbog čega Isusu povlači usporedbe s takvim pretjeranim preokretima. To bi prije svega trebalo odrediti naše stajalište prema drugima: ponizna savjest da nam je Bog već oprostio dug toliko velik da se, u usporedbi s tim dugom, bilo koji grijeh nekoga protiv nas smanjuje na veličinu mravljega brda. Kako da se s drugim ne pomirimo u svjetlu Božjega oprostjenja?

Pjesma (*Pjevajte Gospodinu pjesmu novu, br. 989*)

Mir, pravi mir daje Krist, Gospodin naš

Mir, pravi mir daje Krist, Gospodin naš

Taj nek nam znak uvijek sa lica sja

Mir, pravi mir daje Krist Gospodin naš

Sluga Božji, nadbiskup Stadler, svjestan mučnih međuljudskih odnos, piše u *Korizmenoj poslanici*: „Vidjevši ljude, stvorene, da se ljube i pomažu kao braća, gdje se mrze, ruže, obeščaćuju ..., osjeća se čovjek primoranim, da si dozove u pamet ono vrijeme, kad se zakon svečano proglasio na Gori sinajskoj, kad je taj zakon kao iskra božanska usred tmina ljudskih zasjao, zakon bez kojega bi i danas društvo ljudsko opet palo u tmine, u divljaštvo.“

Svjesni smo da oprostjenje nije nikada lagano i rijetko kada nas potpuno zadovoljava. Ostaju mučne nepravde, a rane i dalje bole. Ali, uvijek se iznova moramo približavati Bogu, koji je spor na srdžbu, milosrdan i blag. Činimo to jer evanđelje jasno ukazuje na to da Bog oprašta moje dugove kao što ja opraštam dužnicima svojim. Vrijedi i obratno: samo življenjem u rijeci Božje milosti mogu pronaći snagu da se milosrdno odnosim prema drugima.

Završimo ovo razmatranje pjevajući *Oče naš* ...

s. M. Manda Pršlja

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Pjesma: *Svet, svet, svet***Uvodna misao**

Presveti Gospodine Isuse Kriste, klanjamo Ti se i blagoslivljamo Te za sva divna djela ljubavi kojima nas svakodnevno obasiplješ. Ti, koji si sve stvorio i providonosno uzdržavaš, svakodnevno nam daješ mogućnost slobode izbora i odluke: za dobro ili zlo, ljubav ili mržnju, vjeru ili nepovjerenje, pravednost ili nepravednost. Svjedoci smo kako je često oko nas i u svijetu puno više zla nego dobra, jer je čovjek iskvario sebe i druge, nepravdu je poistovjetio s pravdom, a za sve to optužuje drugoga, ili čak samoga Boga. No, On nije kriv. Njegov zakon prema drugima je ljubav, a gdje je ljubav, tu nema nepravde, zla i mržnje. To će reći, tome nas želi poučiti i sluga Božji Josip Stadler, prvi vrhbosanski nadbiskup, koji se na današnji dan preselio u vječnost pod okriljem Bezgrješne Djevice Marije. U Godini milosrđa molili smo i obnavljali svijest o djelima milosrđa zajedno sa slugom Tvojim Stadlerom, no ostalo je pred nama još jedno prevažno djelo milosrđa: nepravdu strpljivo podnositi u svjetlu Stadlerovih promišljanja. Molimo pomoć i svjetlo Duha Svetoga, da nam udijeli milost spoznaje o tome koliko smo ljubljeni i svijest o daru spasenja, kako bismo i ovo djelo milosrđa primjenjivali u svojoj svakodnevici. Molimo pjevajući!

Pjesma: *Padaj s neba roso sveta...*

U došašću smo i molimo za spasenje duša, upravo onako kako je i Stadleru to bilo prvo na umu. Ali, nema spasenja bez ljubavi, a danas, čini mi se, isto kao i u Stadlerovo vrijeme: *O ničem se u svijetu ne govori više, koliko o ljubavi, a nema ničeg manje na svijetu, koliko prave ljubavi. Zato u ovo prežalosno vrijeme, kada i te kako izbija činjenica na javu, da zbog pomanjkanja prave ljubavi spram bližnjega zaratiše se čitavi narodi, upravo je nužno, predragi vjernici, da si k srcu uzmete volju Božju, koja strogo zapovijeda, da ljubimo samo bližnjega svoga kao samoga sebe, a taj bližnji jest svaki čovjek.* Stadler nas zato poziva na raspoloživost, da naše srce bude prostrano i obuhvaća sve: siromaha na ulici, zločinca u tamnici, stranca koga prvi put u životu vidimo, a koji nas moli za pomoć, opaka čovjeka, grješnika, koga žalimo, neprijatelje koji su nas uvrijedili, svima valja otvoriti srce svoje, jer su ljudi, jer su kršćani, pa imaju pravo na ljubav. Pa i kad bi bližnji imao ne znam koliko pogrješaka, čudne naravi ili bio nesnošljiv, bile njegove slabosti mnogobrojne: ipak valja imati na pameti, da je on, uza sve svoje pogrješke, ud tijela Isusa Krista, kao i mi, Bog ga podnosi sa svim njegovim pogrješakama kao i nas. Stadler nas pita: Možeš li mu, smiješ li mu zatvoriti srce svoje, koje će s njegovim uvijek biti sjedinjeno? Ako otvorimo svoje srce i poslušamo Stadlera, koji nas potiče na ljubav u svome tumačenju Zakona ljubavi prema Bogu i ljudima, učinit ćemo još jedno Bogu ugodno djelo milosrđa: nepravdu strpljivo podnositi.

Pjesma: *Već se bliži vrijeme blago...*

Životna pouka glasi: „Nikad nitko ne može biti pravedan ako prije toga nije čovječan. Pravednost bez milosrđa je najstrašnija stvar na svijetu.“ Milosrđe je nezamislivo bez ljubavi, i to prave kršćanske, kako kaže Stadler: *Tko od svoje ljubavi isključuje samo jednoga čovjeka, taj pokazuje,*

da nema nikakve kršćanske ljubavi. Nažalost vlastita korist je kod premnogih mjerilo prijateljstva i ljubavi. I dokle god pravimo razliku između ljudi i ljudi, dotle nema u nas prave ljubavi. Prava kršćanska ljubav je milosrdna, pruža pomoć nepoznatome tuđincu, udovici, siromahu, svima potrebnima naše ljubavi i pomoći. Ne smije nam se dogoditi da hladna srca slušamo njihove jadikovke i otpustimo ih od sebe s praznom riječju žaljenja, a da im ni u čemu ne pružimo pomoć. Čovječanstvo od nas iziskuje, da svakoga, koji je kao i mi - čovjek, ljubimo kao same sebe. Vjera od nas iziskuje, da sve ljude, kao udove tijela ljubimo. Dok vjera našu ljubav na sve ljude proteže, podiže nas ona do samoga Boga, te iziskuje od nas, da smo dužni sve ljude ljubiti poradi Boga, pa i ukoliko nam nanesu nepravdu. Stadler nas uči da se ugledamo u Gospodina našega Isusa, koji je nas ljude više ljubio nego svoj dobar glas, nego svoju čast, nego sam svoj život. O kako mu je ljubav prema svima bila strpljiva, bez ikakve koristi i sebičnosti, puna obzirnosti, miline i krotkosti! Tako je on i nama naložio da se i mi međusobno ljubimo, bez obzira na svu nepravdu koja je oko nas. S ljubavlju je strpljivo podnosimo, po uzoru na Isusa i slugu Božjega Josipa Stadlera.

Pjesma: *Svjetlo Božje, daru lijepi, siđi s Božjeg krila dol',*

Um prosvijetli, volju krijepi, liječi duše tešku bol. Jači u nas vjeru svetu, koju Isus donije svijetu, Svaki da to djeluje, što u srcu vjeruje.

Dužnost svakog čovjeka je opravdati nedužna, oklevetana, vratiti mu njegovo pravo. Nije pravedno da ti netko „udari šamar, otme gornju haljinu, prisili te da ga pratiš.“ Ipak ne zaboravi pouku: „Ne daj da te zlo nadvlada, nego dobrim nadvladaaj zlo!“ I Isus upravo to hoće od nas, i to ne bilo kako, nego s ljubavlju. A prema Stadleru ljubav je naj-

nježnija stvar na svijetu, koja se odriče svoje koristi, samo da dobro čini svome bližnjemu, a ponekad bližnjemu za ljubav žrtvujemo svoj mir, svoje zdravlje i život svoj. Sa svetim Ivanom evanđelistom, Stadler i nama preporučuje: ...Ne ljubimo riječju, ni jezikom, nego djelom i istinom. Potiče nas da poštujemo najneznatnijega, te pomognemo: siromasima, nevoljnima, bolesnima, nesretnima, da zaboravljamo tuđe pogriješke, opraštamo velikodušno uvrede nama nanesene, da sve ljude ljubimo poradi Isusa i kao Isus, jer ćemo time pokazati da se samo po međusobnoj ljubavi raspoznaje da smo njegovi. Samo u toj ljubavi imat ćemo najsigurniji razlog da mi sami uistinu Boga ljubimo i da nas Gospodin Bog ljubi kako ovdje na Zemlji, tako i cijelu vječnost na Nebu, kako kaže Stadler. Molimo Oca nebeskoga da Stadlera, našega Utemeljitelja, ugledamo uzdignuta na čast oltara, a nas prosvjetli svjetlom Duha svoga kako bismo otvorili vrata srca, da se Njegova ljubav nastani u nama, da s ljubavlju strpljivo podnosimo nepravdu i da se po svemu proslavi Ime Njegovo.

Pjesma

Složi glas svoj, dušo moja, sa nebeskim četama, pjevajte mu, usta moja, koji je nad zvijezdama!

Sve što bješe i sve što je, sve je puno slave tvoje; sve te diči i slavi, Oče vječne Ljubavi!

Pouke za konkretni život u duhu Stadlerovih promišljanja

„Dijelimo sa svojom braćom u nevolji svoje siromaštvo da joj bude naš darak pravi blagoslov, a nama prava sjetva vječnih dobara.“

Danas nije baš uobičajeno podnositi bilo što, a kamo li nepravdu strpljivo i iz ljubavi, ali to je Bogu milo, pa je

poželjno da to svi prakticiramo, i to radi Njega samoga. „Kada tko ljubi Boga iz svega srca, onda nastoji uvijek činiti što je Bogu milo i drago, pazi na svaki Njegov mig da ispuni njegovu svetu volju.“ Također: „Časno je ljubiti svoga neprijatelja, jer je to stvar što pripada jedino velikim dušama punim ljubavi, i što im daje veliku moć nad njima.“

„Kršćanska ljubav ne isključuje nikoga, niti ikada može prestati; jer bio naš bližnji ma kakav, on je uvijek stvorenje Božje, prava slika i prilika Božja; a budući da je on to uvijek, veže nas i dužnost da ga uvijek ljubimo.“

Neka nam uvijek bude „sladak jaram: svakoga ljubiti, nikoga ne mrziti, slobodan biti od svijeta, Bogu jedinom služiti i njega, najveće dobro uživati.“

Zamolimo Gospodina da nam misli koje smo čuli ostanu u srcu, kako bismo ih proveli i u djela:

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Ispravi, Gospodine, naše krive misli o ljubavi i pomози nam da se suobličimo s Tvojom slikom, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Tvoja ljubav, Isuse, prema svima je bila strpljiva, bez ikakve koristi i sebičnosti, puna obzirnosti, miline i krotkosti. Po zagovoru Marije, Majke Bezgrješne, pomози i nama da se međusobno ljubimo, bez obzira na svu nepravdu koja je oko nas, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Puno je u svijetu nepravde i onih koji ju s ljubavlju strpljivo podnose, po uzoru na Isusa, blagoslovi njihova nastojanja i obdari ih vječnim životom, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Sluga Tvoj Josip Stadler bio je primjer čovjeka milosrdna

prema siromasima, čovjeka puna Božjega duha i ljubavi, stoga ga proslavi, Oče, čašću Oltara, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Bezgrešna Djevice i Marijo naša Majko, Tebi se danas utječemo i posve predajemo, jer želimo uvijek ići pravim putem, koji k Isusu i u nebo vodi, molimo Te!

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po srcu svome!

Hvala Ti Oče nebeski, što si dao da Tvoje sunce izlazi zlima i dobrima, da kiša pada pravednicima i nepravednicima, jer smo svi stvorenja Tvoja. Neka nas uvijek u životu prati misao ljubavi, koja sve podnosi i gleda očima vjere, koja sve prihvaća kao dar od Boga. Pouči nas u nevolji ne kloniti duhom, nego ju strpljivo podnositi, a u dobru Tebi Oče zahvaljivati. Amen.

- ◆ U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!
- ◆ Bože, u pomoć mi priteci!
- ◆ Gospodine, pohiti da mi pomogneš!
- ◆ Slava Ocu ...

Uvodna misao

Jedno od djela milosrđa u ovoj Godini milosrđa potiče nas za žive i mrtve Boga moliti. Isus nas na više mjesta u evanđeljima poziva na molitvu, na ustrajnost u molitvi, a naš otac Utemeljitelj Stadler nas - u svojoj poslanici upućenoj svećenicima - želi potaknuti na molitvu koja nadilazi sve životne poteškoće. Postavljamo si pitanje: zašto moliti? Zato što je to rekao sam Isus, štoviše, On nas je poučio i kako treba moliti. Za koga moliti? Djelo milosrđa potiče nas za žive i mrtve kako Boga moliti. A kako moliti? Osim što nas je naučio Isus sam, poučava nas i Stadler: „Trebamo svoju volju podvrgavati Božjoj i u svetoj molitvi pridodati uvijek: neka bi nas oslobodio svih nevolja, ako je to njemu na veću slavu i na veće spasenje naše duše.“

Misli za razmatranje

Od Stadlera možemo naučiti i kada će nam molitva biti uslišana - bilo da molimo za žive, bilo da molimo za naše pokojne. Stadler kaže: „Nema čovjeka na koga ne dolaze razne nevolje i progonstva...; nema ga koji ne trpi nešto bilo na tijelu, bilo na duši...; nema ga na koga ne bi navaljivali i nevidljivi neprijatelji, koji nam žele dušu upropastiti. Usred tih muka, nevolja, protivština najpotrebnije i najnaravnije je prignuti koljena pred Onim, koji nam jedini može pomoći. No, ta molitva bit će uslišana samo onda ako Gospodina Boga zamolimo da nas izbavi iz naših ne-

volja, pogibelji i protivština, ali tako, da se time proslavi njegovo sveto ime te pred svima zasja njegova pravda i njegovo milosrđe.“

Isus kaže na jednom mjestu o molitvi u Evandelju: „... zna Otac vaš što vam treba i prije nego što ga zamolite,“ upravo tako i Stadler tumači. „Kada se, dakle, vjernicima stavlja na srce da se u svim nevoljama podvrgavaju Božjoj volji, hoće se time reći: ‘Bile te nevolje ma kako mučne i teške, valja ih uzeti odano iz ruke Božje, treba pritom hvaliti’ Presveto ime njegovo, nužno je podnositi ih strpljivo i predano, tako dugo dokle on to hoće; pa ako ga mole i sa djetinjim pouzdanjem, da ih oslobodi od nevolja, a on ih ne oslobodi, da se time zadovolje, jer on kao najbolji naš Otac, koji nas neizmjerno ljubi najbolje zna što je za nas dobro“. Zato u takvim molitvama valja uvijek pridodati: ako nije tvoja sveta volja, Oče nebeski, da me oslobodiš od svih muka i neprilika, neka bude tvoja sveta volja.

Stadler nadalje poučava: „Trebalo da se ozbiljno molimo Bogu, da pomoć tražimo u nebu i da ne odustanemo od molitve, dok nam se ne usliša. Ali odmah u početku valja da svoje molitve uredimo prema časti i volji Božjoj, tako da nam je više stalo do časti i volje Božje, negoli do oslobođenja od naših nevolja. Treba slavu Božju tražiti bezuvjetno, a oslobođenje od naših protivština samo pod uvjetom, ako je to Bogu na veću slavu.“

Brojni su primjeri svetaca, koji su uvijek molili i bili uslišani, jer su prije svega tražili da se proslavi Božje ime, bilo da ih oslobodi od njihovih nevolja, bilo da ih ne zbavi od nevolja. Molimo, kako kaže Isus, jer mnogo može žarka molitva pravednika. Neka i nama molitva bude prvi, glavni i najvažniji naš posao, posao o kojemu svi ostali poslovi ovise, posao o kojemu ovisi spasenje naše duše.

Molitvom stvaramo prostor Božje prisutnosti, u koji dovedimo osobu za koju molimo. Molitva je naše zauzimanje za drugoga, naša briga za njegovo spasenje, naša ljubav prema bližnjemu i djelo milosrđa. Ona je djelotvorna, jer nije uvjetovana ničim. Možemo je uputiti u svakom trenutku i na svakom mjestu. Molitva je čudesna povezanost svih članova općinstva svetih: zemnika, nebesnika i duša u čistilištu. Sveti - koji su već spašeni - zagovaraju nas koji smo na putu. Mi molitvom pomažemo onima koji trebaju stići u vječno blaženstvo, a to su duše u čistilištu. Ima li većega djela milosrđa od toga da nekome svojom molitvom otvorimo vrata raja? Posebno je velika potreba, osobita milost moliti za pokojne, koji još nisu ugledali Njegovo milosrdno lice, kojima je u životu manjkalo povjerenja i ljubavi u Božju ljubav. Neka Božje milosrdno srce i oko svrati svoj pogled na njih i po svojoj volji privede ih radostima vječnoga života.

I zahvalimo Bogu za slugu Božjega nadbiskupa Stadlera, koji je sav bio nadahnut Božjim duhom i poučio nas kako izvršiti volju Božju - bilo da služimo, bilo da se molimo, bilo da želimo spas duše sebi, bilo drugima, bilo ovdje na zemlji, bilo u vječnosti. Molimo se Bogu uvijek!

Oče naš...!

Pomolimo se!

Molimo te, dobri i milosrdni naš Oče, prati nas žive svojom milošću i udjeli nam pouzdanje u Tvoju preveliku ljubav u svakom trenutku našega života. Našim dragim pokojnicima udjeli svoju očinsku blizinu i milost, da s Tobom mogu zauvijek uživati veliku milinu Tvoga Općinstva. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

KAZALO

<i>s. M. Admirata Lučić</i> Uvodna riječ.....	4
<i>s. M. Ljilja Marinčić</i> Gladna nahraniti.....	7
<i>s. M. Jelena Jovanović</i> Žedna napojiti	14
<i>s. M. Kristina Adžamić</i> Siromaha odjenuti	19
<i>s. Maria Ana Kustura</i> Putnika primiti	27
<i>s. M. Marina Piljić</i> Bolesnika pohoditi	34
<i>s. M. Ana Marija Kesten</i> Utamničenika osloboditi	45
<i>s. M. Genoveva Rajić</i> Umrloga pokopati	50
<i>s. M. Kata Zadro</i> Dvoumna savjetovati	57
<i>s. M. Marina Perić</i> Neuka poučiti.....	65
<i>s. M. Danica Bilić</i> Grješnika ukoriti	70
<i>s. M. Marinela Zeko</i> Žalosna i nevoljna utješiti	77
<i>s. M. Olga Kikić</i> Uvrjedu oprostiti.....	83
<i>s. M. Manda Pršlja</i> Nepravdu strpljivo podnositi.....	90
<i>s. M. Manda Pršlja</i> Za žive i mrtve Boga moliti	96

BILJEŠKE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Provincija Bezgrješnoga začeca BDM
Družbe sestara Služavki Maloga Isusa
Bjelave 54, BiH – 71 000 Sarajevo
e-mail: prov.up@bih.net.ba
www: ssmi.hr/sarajevo

